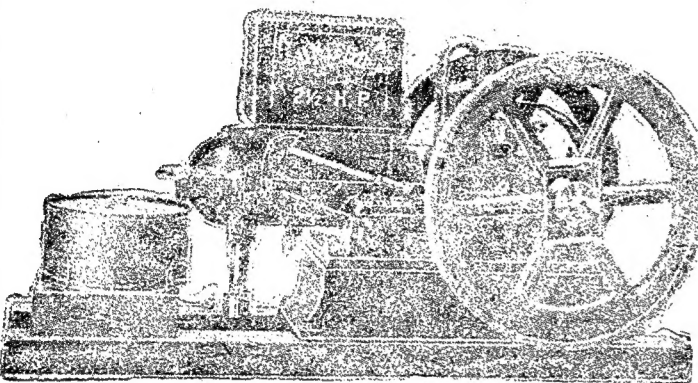

308783

వ త్రి దినము ప్ర కటిం వ (బడును 308783

VOL. 3, చెన్న పట్టణము 1916 నంబ జూలై నెల 11 వ తేది మంగళవారము NO 86
సంపుటము. 3. సంచిక ౮౬

యునైటెడ్డు పెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగో కన్నాడు నవనూ కనియో
నియో యెరగఁజుంటియో సాధారణ
మగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
బడిచున్న యేనుక మోటారు పంపురా
వచ్చిరికింజను కులభిముగా కనియో
కడఁబయో అతిస్వల్పధరలకు దోహద
కయో అయిన యాచిన్న యింజనులు,
పంపులు క్యవసాయ దార్లు, తదితర చిన్న
వివనాలను స్వతంత్రముగా స్థాపించి
లాభములను పొందగోరువారికి వార్త
పాలిటి భాగ్యవేతలవలె ననుకూలమి.

ఇదిగో పిండియంత్రములకు, మానెయంత్రములకు, కృత్రిమంత్రములకు, ధాన్యపు తంత్రములకు, సోదా
బాటకు మిషినులకు, అచ్చుయంత్రములకు నడుపుటకు అతి యుపయోగకరమయినవి.
ఇది కిరీసవాయిలమీద అతితృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనయినను నడుపబడును.
109 కులభిముగా ఈకిరింజి చిరునామాగల సోదా విజెంట్టును వ్రాసి యాత్రు సంగతులను తెలిసికొనగలరు.
డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో. 21, సీ. నెగింజు లైను బిచ్, వాదరాసు.
వ్రాసినది: బెజవాడ.

Magic Cure! Marvellous effect!!
Bathing Oil Price Rs. 0-8-0
Iron tonic pills - - - 1 bottle of 48 pills 2-0-0
Anti Malaria Drops Price 6 Doses 0-8-0
Descriptive Catalogue free on application
ALLBUTT & Co.,
CHEMISTS BROADWAY MADRAS.

క సూ

విషజ్వరములకు, కలరాకు, వంటికి, వాతంతిరోగము
మల వారములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కక్రూ
యువయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కక్రూ
బంగారుమన కన్న ప్రయోగముచేతను, నవరస నమయిగా
లండుదొరకుట దు సరము. మా డిపోయెందలి కన్సూరియండి
వదార్థము లేవియును శేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతాపునుండి
కొనిన వారలకివిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా గొకసా
వరిక్షించినవిజము. తెలియకలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి
కన్సూరిని గొని మోసపోరు కులం 1-కి రూ 8-0-0
గోశోజనము కులం 1-కి రూ 7-0-0
అమ్మతాంజనం డిపో, 6 తంబు నెట్టిని న.

Silks! Silks!! Silks!!!

అధ్యక్షా!
సాగరకల పాచ్చిలది ప్రపంచము అందమగువస్తువుల : లిం. పిం. చున్నది. జనము తమ శరీరసౌందర్యము
కు కలము వస్తువులతో జుట్ట ప్రయత్నించుచున్నారా సాగరమునకు అందము తెచ్చు వస్తువులన్నీటిలో మనము ధరించు
విస్త్రుత ప్రభువులమైంది అందుచే జనోపయోగముకొరకు, మా స్వలాభము కొరకును, జపాన్, మూర్త్, లెంకుకూగ
మన్నుకు స్థలములందీ మేలేనవట్టు తెప్పించి అనేక అందమైన అంచులూ (వెల్లూరంచు, గోలంచు, దక్షిణాదంచు,
మామిడంచు, పిండికల్ అంచు వి.గోరా) ఎక్కువవ్యాపారము, తిజులు, శిశువు, చిన్నవస్త్రులకు, ఖండువాలు, చీరలు, పంచ
లును, కొలుతానులు, తలగుడ్డలు లావలసవియు చేయుచున్నాము. ఇదిగతలో మావద్దవట్టులు ఖరీదుచేసిన వారిలో
కులపురమండి మాకుచేసిన యోగ్యతాచక్రియతో మేము తగ్గూతము. బట్టలయొక్క ప్రాశస్త్యమునకు నిదర్శనము.
కులయోజారు ఈకిరింజి చిరునామాగల వ్రాయుతెను.

ఖరీదు	వెడల్పు	పొడవు	
అంగుళాలు		గజాలు	
12-0-0	47	5	మూర్త్ పట్టు ఖండువా తెలుపు, గోల్డెన్ కలరుగోన
10-0-0	47	8	మూర్త్ పేక ఖండువా, తెలుపు గోల్డెన్ కలరుగోన
7-8-0	47	8	జపాన్ పట్టు ఖండువా తెలుపు
11-4-0	27	5	మూర్త్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు గోల్డెన్ కలరుగోన
11-4-0	32	5	మూర్త్ పేక తలగుడ్డ, తెలుపు, గోల్డెన్ కలరుగోన
8-12-0	82	5	జపాన్ పట్టు తలగుడ్డ, తెలుపు.
8-0-0	54	1	జపాన్ పట్టు కొలుతాను, తెలుపు.

(10-6-16) మువ్వన సోనురాజు, వెదాపురం, గోదావరిజిల్లా.

అతివృష్టకాలమునకు తగిన శిరోధాన నివారణి యేదీ ?
మన చందనాది తయిలము
ఈతైలమును వారమునకు రెండు తిడవలు ప్రాతి
కాలములో రాచుకొని స్నానముచేసినయెడల పీల్చినది గడును.
కన్నుచుంటు, కశాలభవ్యం, పిండితలనొప్పి, తలతిగులు
వెంటుకలు రాలట, శయనమవుతున్నవి. వీక్షణమైన బుద్ధి
కలుగును. క్రయము డబ్బా 1-కి రూ 2-0-0
ఇదిగాక మావద్ద మనావన కక్కపొడియు మనావన
మన్నులు, శొబ్బుతురుము, ముగంధ స్నానపొడి, శేఖంకము
చందనవృద్ధు, అరగబా, కేసరివృద్ధు, పువ్వులు, జవ్వాది,
అంబరు, మొదలైన వస్తువులు దొరకును. కట్టబలాగు కాని
సినవారె వ్రాయుతెను కే. ఆర్. వి. అండ్ కో.
455 మనావన వ్యాపారము, మందకోణము.
K. R. V. & Co. PERFUMERS, KUMBakonam.

హుత, ప్రేత, విశాచ, పీడ నివారికి.
కల రూ. 1-4-0.
దేవదత్త విభూతి
హుతగ్రహ, లకాల మృత్యు సంహారి.
తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
పరమపావనంబగు నీ విభూతి మంత్ర యుక్తముగా నొక ఈశ్వరోపాసకునిచే ననుకూర్పబడిన దగుటచే
సాధారణముగా చంటి బిడ్డలకు, మూతికా గృహములకు, నువ్వో యగ్గులకు శ్రీ పురుషాయన అనపించి
పీడించు గ్రహభాధలను నివారణజేసి సాభాగ్యవంతులగు శాస్త్రులతో జనువీదయై, బంధమోచక, కలహ
కాంతి, కర్మగ్రహ కాంతి మొదలగు మరోపాధలను నిర్దిశరది, ఈశ్వర భక్తియంత అనురాగ కంతులుగన,
విద్యాధ్యయన భారతీయ పుస్తకములను జేతుగలుగును. ఇట్టి అభయ ప్రాప్తికరమైనట్టియొక, పర్య అర్పణ కాంతి
దాయనియు నగు నీ దివ్య విభూతిని విశేషలంఘన ఉపయోగపంది నదాతిపుని పృథుచే అభీష్ట సిద్ధిని గాంచును.
దీనికి పంజేమాము లేదు ఇందుకు ప్రతిఫలముగా ఉపాజనలు భక్తితో నిచ్చు దర్శకమును ఈశ్వరాస్మితముగా
నీడ వారాయలు సందర్శనముగాను వినియోగించబడును.
ఇదిగాక ఈ మహాదేవత్రానుమున ఎట్టి ప్రతిఫలములు కోరకయే యోగశక్తిచే
వ్యాధులు నివారణ జేయబడును.
473 చిరునామా: మహాదేవా శ్రమము, శికింద్రాబాదు.
13-6-16 Devar's Divine Healing Elysium; Secundrabad, DECCAN.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల
విద్యాప్రవృత్తి
ఇది
శ్రీయుత కల్పమంచి రామలింగారెడ్డి
గారిచే న్నాయబడినది
కల 0-4-0
ఆంధ్ర సర్వకళాశాల
7 తంబునెట్టి నిధి, మదరాసు.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి. మొర్రోసే
8 జూలై 1916. } వెసిడెంటు.

ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కార శాసనము.

ప్రజల యసమృతి.

మొన్నటి శనివారము సాయంత్రము మహాజన సభా మండలిముఖ జరిగినసభ కార్యక్రమము విశేషము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సంస్కార శాసనము (Consolidation admandment Bill) ను గూర్చి తమ యసమృతిని తెలుపుటయే యీ సభవారి ఉద్దేశము. రావుబహద్దరు బి.ఎస్. శర్మగారు సభాధిపత్యము వహించిరి. సేలము విజయరాఘవాచారియగుట సభోద్దేశముల జయము గోరుచున్నావని తంతి వార్తనవీరి.

అధ్యక్షులు తమ గంభీర దీప్తోపన్యాసముం దిట్లు చెప్పిరి.

“ఇండియా ప్రభుత్వసంస్కార శాసనము గూర్చి మనమెట్లు పోషించితిమి? ఇండియా ప్రభుత్వము మన దినుమున సమావేశమైతిమి. ఇంగ్లాండునందలి అధికారులు గా బోవు పెద్దవారు మొదటితేదీ ఈ బిల్లును కాపముగా మార్చి వేయ నిశ్చయించుచున్నారు. భారతీయులను ఆంగ్లభారతీయులను గూడ కేగిగిరినంత నిండులకు ప్రాతికూల్యముగా మార్చుచున్నాడు. ఇండియా కౌన్సిలు సభ్యత్వమునకు వలయు యోగ్యతల మాన్యు కయుట యు అందుములముగా ననేక సంకీర్ణములనుండి యవమిత ప్రయత్నమువై బడసిన యీ సమాఖ్య రాజ్యాంగాధికారము భారతీయుల కంద జేయకుండుటయే ఈ బిల్లుయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. రాజగారి ఏకీకరణము వ్యాపారాధికారమువై వ్యాపారాధికారము నీడలుగోల్తులలో దానా తెచ్చుకొనుటయే ఆ యీ సమాఖ్యాధికారము. బ్రిటిషు ఇండియాలోని ఈ ఆఫీసు నందు ప్రవేశించుట కిరులకు గూడ ఆవకాశము గలగజేయుచు ఈ బిల్లు సామ్రాజ్య శాసనసభలో పెట్టి వ్యాపారమునైన మార్చి వేయుటకు గాని తీసివేయుటకు గాని సభాదివతికి నిండువ్యాప్తియము నొనరుచున్నది.”

ఈ బిల్లునచ్చుటకు కారణములను సందర్భములను తెలుపుచు శర్మగారుట్లుచెప్పిరి.

యధానంతరము ఇండియా దేశమునందలి కార్యనిర్వాహక, శాసనసభలను, ఇండియా సభయను మార్చుకొనవలసియున్నవనుట బాధించి(బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నులసంస్కరించునపుడు హిందూదేశమునకు తగిన స్థానమివ్వకునని తలచుచున్నాడు. వ్యాపార కార్యకర్తలను గూడ ఇండియా ప్రాంతీకత్వము సంకతి కొంతకంటకు ప్రశంసించబడినది. 1912న సంకీర్ణములలో ఇండియా కార్యదర్శిని నిర్మించు తీర్మానమునుగలది దృఢపరచుచున్నది. ఈ సందర్భమున భాంతీయుల ఉత్తమాధికారము తీసివేయుట కంటే దొర తనమువారు యధానంతరములకు తేడి దానిని గూర్చి యాలోచించుట సమంజసముగా నందును. ఈ యుద్ధ సమయమునందు ప్రజలెప్పుడైన యదాదీని గలగజేయకూడదని బోధించుచు దొరతనమువారే యిట్లు చుచుండగలరని యభిప్రాయపడి ప్రజలూరకుండి యుండును. కాని బర్మాకు సమంజసము లేదు. యీ సంకతి కనపెట్టి, ప్రజలకు నెల్లదీక్షేయగా ప్రజలందరను మేల్కొని తమ యసమృతమును వేస్తోళ్ల తెలియబరచుచున్నారు. అందఱు ఛాంబరు సభాసభలలో యూరోపియను ఛాంబరు ఈ బిల్లును గూర్చి విశేషశ్రద్ధతో బ్రయత్నించుచుండుట కలది విల్లు తీసివేయబడుట కైనను లేక మార్పుజేయబడుటకైనను అవకాశమున్నదను ఆశయించు మనముగలమున్నది.

శాసనసభకు నిజమై యధికారము లేదనియు శాసన సభాధికారులకు గవర్నరు, గవర్నరు జనరలు అనగా దొరతనపు కార్య నిర్వాహక శాఖలకే, నిజమైన యధికార మాయబడినదనియు అందియూలనదొరతనము వారుగాని దొంతనపుటద్యోగులుగాని చేయు ఆశ్వాసకార్యముల ప్రశ్నించు అధికారము కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వశాఖకే యొనగబడినదను సంకతిని ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారు తురచిలుల గన్పించుచున్నది. ఇంగ్లాండు నందలి స్వాతంత్ర్య దేశములందు గూడ దొరతనము వారివైకేను తెచ్చుటకు ప్రజలకు స్వాతంత్ర్య మొనగబడినది. అట్టి సందర్భములలో నిరంకుశాధికారము పూర్వముగా నుపయోగించ బడుచుండు ఇండియా, దేశములలో ప్రజల కేనాటి యధికారమైనతేకున్న దొరతనమువారి శ్రీ ప్రభుత్వమునకు బాధకరముగా నుండగలదు. ప్రస్తుత సంగతియలలో యండియా దేశము నందలి రాజు అందఱును విశేష రాజభక్తితో పం

చేయు చున్నార. అందు వలన (బ్రిటిషు దొర తనము వారు ఆరాజులకు కాసన సామ్రాజ్య సభ్యత్వమును, ఆరజులకు ప్రభుత్వమువారికింద నుద్యోగములయొనబడునని తలపడుచున్నది. కాని ఈవిషయములలో మూడుప్రశ్నలు వాలో చింపవలసియున్నది. 1. ఈమార్పులకు ప్రజలు సమ్మతించారా? 2. ఏ యుద్దేశమువలన ఈవిధములు చేయు వాలోచించబడినదో ఆయుద్దేశమిందువలన నెరవేరువా? 3. ఈ సంస్కారాధికారము జేసిన సమాఖ్యమున కిట్టి కృతజ్ఞతకావుటకు సరియేనా? సంస్కారాధికారులకు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా తగిన యధికారముల నీయవలయుననివారిందరినొకసభ కావ్యనించినదేశముయొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి మొదలకు సహస్రలక్షలలోనించిన సుభయలకు గౌరవముగా నందు నేగాని వైయుద్దేశములవలన సంస్కారాధికారులకుగాని ప్రజలకుగాని లాభకరముకావాలను.”

ఉపన్యాసాంతమున శర్మగారు “అసాధారణాధికారము నిర్వహించుచున్నామని మాకు తెలియకనే తీసివేయుటకు మే మొప్పుకొనబాలము. ప్రస్తుతమున్నట్లు బిల్లును కాపముగా మార్చి వేయుటవలన ప్రజలయసమృతికి కారణమగుచున్నది.

బ్రిటిషు ప్రజలలో సంఘభావముగా నుండుటకుగా ఉదారతనముతో జీవనసభ యీ సంకతిని తరల జాగ్రూకతతో విచారించును గాక!”

తీర్మానము.

అసాయంత్రము తీర్మానము టి. రంగచార్యులు బి.ఎ., బి.ఎల్. గారిచే ఉపవాదింపబడి తీర్మానింపబడినది.

భారతీయుల యభిప్రాయము నుపేక్షించుకొని యిట్టి యసమంజస కాలమునందు దేశక్షేమము నుపేక్షించు దొరతనము వారు దేశప్రజల కందఱు కష్టములను వారి యధికారములకు భంగకరములగు నీ ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కరణశాసనమును ప్రభువుల సభలో నుపవాదింపకూడదని మదరాసు. ప్రజలందఱును తెలియజేయుచున్నారు.

అతీయము వైశాసనములో ముఖ్యముగా (1) కొన్ని కేసులలోను, కొన్ని తరగతి కేసులలోను ఇండియా కార్యదర్శి వైతెచ్చు అభిప్రాయముల రద్దుపరచు అధికారము ఇండియా శాసనసభకు కేయ కూడదనియు (2) వ్యవేశసంస్కారాధికారులకు దొంతనముగా సభలలో సభ్యత్వ మొనగుట అంగతమనియు (3) గవర్నరు జనరలు, గవర్నరు, లెఫ్టినెంటు గవర్నరు, వీరల కార్యనిర్వాహక సభికులకు పూర్వమును వ్యాపారములలో సభ్యత్వానంతరము నెట్టి సంబంధ ముండునంద కూడదనియు, ఈ సభవారు ఇండియా కార్యదర్శి గారికి తెలియజేయుచున్నారు.

వ్యవేశము ప్రకు ప్రతికా పంపాడఱు ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు నడి చేరవారు గారు కుడిని బలపరచిరి. పిమ్మట సభ్యులందఱు దానిని తీర్మానించిరి.

ఈ తీర్మానముల నిండియా కార్యదర్శి గారికి పంపుటకుగా అగ్రాసాధి కరుల కధికార మొనగబడినది. అనితే పంటముగా నుపవాదింపగా గోవింద రాఘవయ్యగారు బలపరచిరి. సభ్యు లీయంతపాదముగూడ తీర్మానించిన పిదప సభ ముగింపబడినది.

ఇండియా మంత్రి గారంపిన తొలివార్త

అందఱు, జూలై 7:— ఈతొలివార్త ఈ నెల 10 న తేదీని శ్రీరాజు పత్రికలోనికి చేసెదది.

సోమముద్దమున మొదటి ప్రకరణము ముగిసినది. ఆంగ్ల సేనల మరల ఉక్తములకు ఫిరంగులకు కాల్యవారంభించింది. మరి యి ధీకామున్నగు స్థానములయొద్ద వారు కొంతముండున కేగియుండిరి. ఇరవొట్ట శత్రువుల కందకములలో ప్రవేశించియుండిరి.

పరామచారి సేనాముఖమున ఇరుపార్శ్వములయందును శత్రువులు తలపడి యోడిగోయిరి. శత్రుసేనల చాలమంది హతులైరి. పరామచారి సేనాసజ్జిత చెక్కుచెదరలేదు. ఒక్క పెట్టు మహావీరముతో శత్రువుల వైబడివో అచట దీర్ఘకాలముండుటకు పిలువేడుగా నట్టి విధానమును మిత్రులందలి వారంగీకరింపలేదు. విజానముగ శత్రుసేనలలోని మరికి వారిస్థానములను పూర్తిగ విధ్వంస మొనరించి వారిని విశేషము కొనబడయే మిత్రులందలివారి సంకల్పము మిత్రులందలి వారిపైడే సంగ్రామమును ప్రారంభించిరి. ఆసంగ్రామము వెన్నులారముల నరకునో నెలలనరకునో జరుగవలసియున్నది. అట్లుజరుపుటకు వారికి నైపుణ్యము. సామగ్రియును కొరతలేదు. వెన్నెరంగమున వదాతులు తలపడలేదు. జర్మనులు ఈరంగమునుండి నేలను తీసికొని పోవుచున్నారని గూడ తెలియుచున్నది. జర్మనులు నిర్మిమిత్రముగ పెద్దఫిరంగులను నెట్టెను జేవాలముమీద గురపెట్టి కాల్చువారంభించిరి.

ఫ్రాన్సు కమ్యరంగములు రెండిటియందును జర్మనులకు ఒత్తిడి ప్రబలమైనది.

రమ్యవారు ఫిరంగులను తీవ్రముగ కాల్చి దక్షిణ దిక్కి వాకు వర్షములను నీపుననకి కుడితప్పునకు శత్రువులను మార్చిరి. తమి 5000 మంది 6 ట్లు కొనిరి. బార్బిచ్చి ప్రాంతమున సంగ్రామము రమ్యవారి కకులముగ జరుగుచున్నది. పిమ్మట బుకడ నేలలకు దక్షిణమున రమ్యవారికి యభ్యులులగు విజయములు కలిగినవి. కేగాయొద్ద జర్మనులు తలపడినందున రమ్యవారు పూర్వస్థానముల కేగిరి.

ఇటలీవారు గూడ శత్రువులకు చాల ఒత్తిడి కలిగించుచున్నారు. ఆడిజోనలోను అడ్రికో ఉత్తర భాగమునందును వారు శత్రువులను రేమిరి.

నాకాదేశముగూర్చి వర్తమాన జర్మికో గారు ప్రాసించిరి. వారికి వ్యతిరేక బడింది. మాయము ప్రకారము ఉత్తరసముద్రమున విహించుటకు ఆంగ్ల నాకాదేశము 80-5-16 కేదరి బయలుదేరినది. 81 కేదరి మధ్యాహ్నమున శ్రీమనాకము వారికి కనబడినది. శత్రువులకు నిప్పించుకొని పోయింద చేయుటకు సర్వేయ తెట్టిగాని పూర్వమును వెలుగీ పుచ్చి. ఇరు వీరుల యుద్ధమునకులము చాల తీవ్రముగ పోయిరి. సాయంకాలము 4-42 గంటలకు శత్రువుల యుద్ధ నాకము కనంపడగా వారిని ఆంగ్ల నాకాదేశము వంతు తరుముకలంపుతో అడ్డిరలు తెట్టిగా రుత్తరమునకు పోయిరి. అప్పుడు జర్మన నాకాదేశము యుద్ధమున దిగకుండ తప్పించుకొని పోవలసిన ప్రయత్నించి చుడ దిగండినది. అందులకు కాలస్థితిగాన వా కనమాలించింది. సాయంకాలము 6 గంటలకు ఆంగ్లనాకాదేశము రంగమునకు వచ్చింది. గాత్రీ 9 గంటలకునికి జర్మననాకము గనబడకుండుపోయినది. మరునాడు మధ్యాహ్నము 1 గంటలకునకు ఆంగ్లనాకము జర్మన నాకలలోను వెదకల గాని జర్మననాకము తెచ్చునకు పోయినవి. జర్మననాకలలో కనిపించు మాయయుద్ధనాకము ఒక యుద్ధక్రూరును మునుగుట కంబడినది. ఒక యుద్ధనాకమును ఒక యుద్ధక్రూరునకును చాలాప్రయత్నము కలిగినది. కాని వని చేరువుచేరబాలని స్థితియందుండెను. అట్లు దిప్తావయమును ఒక జలాంతర్గామియును చుగినది. అయితే తేలిక క్రూరులుకూడ చుగినవి ఇరవరిని తెలుపబడినది. అవిషయమున పొంబాటున వారినిగా ప్రాణముచిడి.

II

అందఱు జూలై 8:— ఈ నెల 7 న తేదీ మధ్యాహ్నము ఆంగ్ల సేనల ఫిరంగులను కాల్చి వాకులకు మార్గమును ముగిక మొంపించగా వాకులు 4 క్ల మైళ్ల విస్తీర్ణముల రంగమున శత్రువులు తీవ్రముగ నెరించుచున్నచుండ తెక్కుగోనక మొందున కేగిరి. ధీవతెలుకు దక్షిణమున జర్మనసేనలొకొక ప్రధానస్థానములందు లీప్సిగ స్థానము గలదు. ఇది మిక్కిలి ప్రబలముగ స్థానము. ఇరవ జర్మనులు 2) నెలలకుండి తమ యూరపుక్కిని విడియోగించిరి. ఈస్థానము ఆంగ్ల సేనల కళకు రుచుకొనెను. ఓవిలన్నకు పశ్చిమమున జర్మనులకందకములలో 500 గజముల పొడుగుల భాగమును ఆంగ్ల సేనల కళకు పరుచుకొనెను. అదెసోమలుకు తూర్పున నన్ను యొక్రూమును కొరకు తీవ్రముగపోక జరుగుచున్నది. ఫ్రీగోను సుత్రరమున 2000 గజముల వికాలమును ప్రదేశమున 500 గజముల లోతుల కందకములగుడిని ఆంగ్ల సేన లాక్రమించెను. కావూలు మేసేయొద్ద జర్మనులు చాల తీవ్రముగ నెరించినది ఆంగ్ల సేన లాక్రమమునందు ప్రవేశించి కొంతకాలము నిలువగలిగిరి. పిమ్మట ప్రబల జర్మన సైన్యము నురల తలపడక వారిగుండు తెలుకకువచ్చిరి నెట్లెను యెనుట జర్మను సేనకులు తలుపాకులు మైదానమున పొంపలనిర్మింపకుండు ఆంగ్ల శత్రువులు వారిలో చాల మందిని హత మొనర్చించెను. ధియోమాంటు యొద్ద జర్మనులు పటాదేవులు తలపడి చివరకు మొదటి చుకు కందకములలో నడుగిడగలిగిరి గాని వెలుగీ తరుచుబడిరి.

మధ్యభాగమున రమ్యవారు చాలముండున కేగిరి. బట్టు స్థానమునకు ఉత్తరమున జర్మనులును అడ్రియావారును సెడ్ల ఛరచిన స్థానములను రమ్యవారు వశపరచుకొనిరి. శత్రువులును వాల్టెటుక్ ప్రాంతమున తీవ్రము ఆశ్చికదశము వారిదికి నైరుతిభాగమునను జర్మనుల కందకములలో నొకభాగమును వశపరచుకొనిరి.

ఆడిజోప్రింటాలను వశపరచు ఇటలీవారు శత్రువులను చాల ఒత్తిడి కలిగించుచు మొంపకు పోవుచున్నారని గూడ ఎనెగోను ఉత్తరమున 2 ముఖ్య స్థానములను వశపరచుకొనిరి.

చంద్రశేఖరమున వసించు బాలు సకాదపరిసన్న సేతు
గారి చెందన భువనము యోగింద్రీ కాధనేను 19:0 క సంక
త్సరము అక్టోబరు నెలలో ఇంగ్లాండునకుబోయెను. 1916 క
సంవత్సరములో నీరడు లీమ్యునిశ్చవిద్యాలయమునందు ఇంజ
నీయరింగు కాఖ్యలో బి. ఎస్ సి. ఎమ్. పదవినిొంది ఆ పురసా
లక సంఘమువంతు అసీమైటు ఎలెక్ట్రియో ఇంజనీయరుగా
ప్రవేశించెను. ఆ సంవత్సరములో నాగరమున చెండుకత్తు
లేర్పడి తగవులగుచుండెను. కత్తుదానిల కోర్కెనర్పి కా
స్పందముల్య యోగింద్రీకు తన యాదర్శ క్రిష్ణో పధికారులకు
తోడ్పడి ఆచారము నణచిత్రెచెను. యుద్ధారంభమున నతడు
దొరతనము నానిని కమ్మి వనునదని
నిమ్మని కోరగా భారతీయు డెరుటలన నతనికా
పదవి నీయుదదని నాను తెల్పిరి. పిమ్మట నొకసాధారణ
సైనికుడుగా నైన జేష్టుకొనవలయునని యభకు దొరతనము
వారికి కోరెను. అందుకు నారు సమ్మతించిరి. తొమ్మిదియను
ములు కదనము నభ్యసించిన పిదప నతనిపటాలము ఈజిప్టు
కంపబడెను. పిమ్మట నానటాలము ఫ్రాన్సు రజౌగణము
నకుబోవ నాజ్ఞాపింపబడెను. యుద్ధము చేయుచునతడు గడచిన
మే నెల 28 క తేది నాటి రాత్రి మరణించెను. చక్రవర్తియును,
భార్యయును, తక్కిన అధికారులును వానిమరణమునకు.
దుఃఖించుచు వానిసోదరుడు రాక్షు జ్యోతిర్లంద్రనాథున
కుత్తరములు ప్రాసరి. జోగేంద్రనాథుని తల్లియు, అన్నదమ్ములు
బంధువు తెల్లరును నానిమరణమునకు దుఃఖించుచున్నారు.
కాని జోగేంద్రుడు తనరక్తపురోజు తన ప్రాణముల నర్పించి
జేతమునకు విశేషఖ్యాతి దెచ్చెను.

భారతీయవిద్యాప్రయోజనము.

లాంబులజపతిరాయగారు.

యూరపు అమెరికా జేషియులనో గలసిమెలసి తిరిగిన కొలదిని భారతీయ విద్యాంశుకు తన విద్యాశాస్త్రమునకు మిగుల దుఃఖింపవలసినవాడగుచున్నాడు. తన యజ్ఞాపితియునా, చిన్నతమునుండియు క్రమమైన మార్గమున పెంపొందకుండుటయును, వానికి క్రమక్రమమున విశేషమయివారినిబోధించుచుండును. కాస్త్రుధియో యునులుల పాశ్చాత్య లోకమునందు పెద్దదిరిక సాగిగల్గిన స్వాతిశయము తియియును లేకుండుట వానిలో గొప్పబోధముగా నతడు తెలిసికొనుచున్నాడు. సాత్వికము:కును స్వాస్థ్యత్యాగమునకు నిది కాలముగాదు. అదంబరము, అత్యుష్ణుతి, స్వశక్తి సామర్థ్యప్రకటనములకు మాత్రమే యిక్కలమున నెక్కుడు విశేషగలదు. మన తస్యలను లోపములనుగూర్చి విశేషముగా వెలిగిల్లిన లాభము లేదు. అందువలన స్వాభిమానము చెకుటయే గాక స్వాతంత్ర్య జీవనమునకు భంగమువచ్చును. ఆదంతి నెటిగినవాడెయ్యో విద్యయును పేరట మన పాఠశాలలో గలపు నానాకాంక్షవిద్యకునాచ్చి నేనెంత విచారించుచున్నదియు నాభారతసోదరుల కెంతవరకు లేకుండలాలను.

స్వసామ నిర్వహణములందును స్వకీయ సంస్థాపనమునకును దొరతనపు సంస్థాపనలందుండుట కరము విచారకరము. సర్వసాధారణముగా స్వకీయసంస్థాపనము దొరతనపు సంస్థాపనల ననుకరించుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయ పరిక్షల కొరకును దొరతనపు సమృద్ధిగొరకును పుయిత్తుంచి స్వకీయ సంస్థాపనాధికారు లాయా సంస్థాపనలయొక్క సాగ్రంభోద్యోగముల నుపేక్షించుచున్నారు.

లాహోరు సంకలి దయానంద ఆంగ్లీషిడిక్ కాలేజి యధికారులతో విశేష సంబంధము గలిగియుండుటవలన స్వకీయ సంస్థాపనాధికారులు జేకలపాత్రాధివ్యయులబట్టి ప్రారంభోద్యోగముల విడవాడవలసినవా రగుచున్నారని నేనుచెప్పగలను. దొరతనపు ట్టికారముగాని సమృద్ధిగాని యపేక్షించక గొప్పగొప్ప యుద్దేశములతో స్వసహాయము నే నయ్యి వైకలకాలసాపింపబడింది. జాతీయవిద్య, వాఙ్మయవిద్య మొదలగు వివిధవిద్యలతో నెలకొల్పి యత్తుంచుచు విద్యార్థులరాకుండుటవలన అధికారులు విఫలమనోరథులై ఆయుధ్యముల నాచరణలోనికి దెచ్చుట కనేక కష్టముల నొసకతో జేచియుండవలసినవారగుచున్నారు.

ఈమధ్యకాలములో "పబ్లిక్ ఇన్స్టిట్యూషన్" శాఖవారియొక్క యాచర్యవిద్యాలయాధికారులయొక్కయు అధికారము (ప్రబలి సంస్థాపనాధికారులు వాసమృతిని గోయికో వలసినవారగుచున్నాడు. స్వకీయసంస్థాపనముచెకుట కిదియొక ముఖ్యకారణమగుచున్నది. ఏలననవైయధికారుల సమృద్ధిబొందిన దాదిగా సంస్థాపనాధికారులు వారికిదోసిలోగ్గి తమప్రారంభోద్యోగముల త్యజింపవలసినవారగుచున్నాడు. అటుల వైకసంస్థాపనాధికారులు గొప్ప యుద్దేశములతో విద్యార్థులను ఆశీర్వాదించినను జేకల పాత్రాధివ్యయులబట్టి వాయుద్దేశముల విడవాడు కొనవలసినవారగుచున్నాడు. ఇంకొక నేక సంస్థాపనలిట్టిపుయములతోను నెవలి పరాజయము నొందుచున్నది. ఇందుముఖ్యమైనదియు నుతనముగా నారంభింపబడినదియునగు హిందూవిశ్వవిద్యాలయముగతిమాకును అంతపాదమ ప్రకము భారతీయప్రయత్నము కావచ్చును. కాని అది తక్కినఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయములకు భారతీయ ప్రతియే యలచున్నది. విద్యావ్యాప్తమునందు దొరతనమువారు తన యభిప్రాయము విశేషముగా మార్చివేసిన గాని భారతీయ విద్యారంభము వరకును, స్వకీయసంస్థాపన లెంతయభిమానముతో పరిచేసినా జాతీయ విద్యభావనముగాని చెకుట గాని దొరతనము వారు చేత్రవించి యలచుచున్నది.

విశేష విద్యాంశుని జూచి మనము అజ్ఞాపించుటకు మనలోనుండు ముఖ్యకారణము తెలిసికొని యుండుక పరికింపము.

1. భారత సర్వము దాదాపు విశ్వము మనవిద్యకు విలసన లేదు. భారతీయసామగ్రి నైనను దొరతనపు ట్టికారములతో లేక తత్తుల్యములను ఇతర ఉద్యోగములతో తప్ప స్వకీయ వ్యాపారముల కది ఉపకరింపవచ్చును. హిందూజేషియ దాటి యితరజేషియలకుబోయి జీవనోపపాధికి పుయిత్తుంచినవారలకు మాత్రమే మనవిద్యయొక్క విలసనబోధ పడగలదు. ఆమెరికా ఖండమునందలి సంయుక్త పరగజాలకేగిన మెట్రిక్యులేషన్, ఎఫ్. ఏ. బి. ఏ, క్లాసులందు యిట్టియున భారతీయ విద్యార్థులు సహితము తమ జీవకోపాధికి ధనము సంపాదించు

కొనవలసి కచ్చిగ ఏహోటులుగా నాఖననో, ఏభాగ్యవంతుని యుంటియందు నేవకుకునో, ఏకోడ్డు కంట్రాక్టుకు కూలివాడనో ప్రవేశింపవలయును. ఇది వాకండ్లారమునీ (వాసిన సంకలిగాన సంజేషింపబడిలేదు

తది పనునెరుపవత్సరముల నుండియు హిందూపాఠశాలలందు విద్యనభ్యసించిన పిదప విట్టి కామకన్యపుత్రుల జేషియ కా నుకుమార కోమలకేరము సర్వజాలక ఆభారతీయ విద్యార్థులు పలుగవ్వలపాలలగుచున్నాడు. అట్టి నీచపుత్రులలో ప్రవేశించినకు పని కొత్తకరుటవలనకు, అత్యాసము పాధకరమైనను జీవనోపపాధికి యారాటుపాలులకోర్చి పనిచేయు వారి జహాశక్తి కడుప్రకాశమయియు. అయినను పొట్టిజీవ ఆత్మకములేని యాచితోకరుటలతో గలసి వారు చేయుపనిలో చగమైనకు చేషులాలక చింతించుభారతీయ విద్యార్థులజూడిన కటికవారైన కనికరము వుట్టును.

జేషియులు స్వరసాయమునందు విశేషముగా కృషి చేసి యుండుటవలన మనజేకపు విద్యారంతులు వాకికింద పనిచేయువలసినవారగుచున్నాడు.

సాధారణముగా ప్రతి భారతీయ విద్యారంతుకుకు తన రాజధాని విడచి యింకొక రాజధానికే రుటకే సాహసించును. అంతయు గాక చిన్నపిల్లగానినలి నతడనేకవిధముల పరసహాయమునై నాదాపడవలసి యున్నాడు. మన విద్యార్థులలో ననేకులకు నంటగిగాని, కుట్టుపనిగాని కృత్యవికేత్యగాని కొంచెమొక తెలిశుడు. ఈమటగాని పడవకుపుటగాని వారిలో ననేకుల కగమ్యగోచరముగా నుండును. స్వరక్షణమునకగత్యములకు సాధారణ సాధనములై నను వారెఱుగరు. అవి విద్యలో భాగములేయని వారికి జన్మమధ్యమనకొకమాలైనను తోచదు. సాధారణపు పనిపాలుల కరవరమగు ఆంగ్లేయభావనభ్యసించుటయే వారివిద్య. అదియే వారి గమ్యస్థానముగా నున్నది!

ఇందుములమున ఆంగ్లభాష ప్రబలియుండు జేకములలో మాట్లాడుటకై మన విద్యారంతులకు కేక్తి గలుగుచున్నదని మనము గర్వింపవచ్చును!!—జేషియు.

భార్య సంతు జారి గెజెటు

కోయంబత్తూరు అసీస్టెంటు కలక్టరు జార్జి రిచ్చార్డు ఫెర్డెండ్ బాటకపోతు వి. సి. ఎస్. గారు కోయంబత్తూరు జిల్లా పోలీస్ డివిజను కలక్టరుగా నియమింపబడినారు.

కర్నూలుజిల్లా సంచార్యు డివిజనునందీ ధామను జార్జి రూత్ ఫర్డు గారు విశాఖజిల్లాముజిల్లా పార్వతీపురము ఏజన్సీకి మార్చబడిరి.

విశాఖజిల్లాముజిల్లా పార్వతీపురము ఏజన్సీకుండి ప్రాంతము జిల్లము గారు కోలాపుట్టి ఏజన్సీకి మార్చబడిరి

నెలము ఆక్టింగు సెవకుజిల్లా ధామను గ్రీసన్ ఆస్టిక వి. సి. ఎస్. గారికి ఇంగ్లీషుభాషలో తమ స్వదస్తూరిని సాక్షి నామాలముకు (వాసినోన) సభికారముయబడినారు.

మదరాసు గరల్లు గారి కింది న్యాయాధికారులకు కృత్యక న్యాయాధికారి యధికారుల నొడిగి.

- 1. బసరగాజు కృష్ణారావు పంతులుగారు, బెజవాడ, కృష్ణజిల్లా.
2. సాక సవాసి రాజుచెట్టి గారు భీమిలిజిల్లా; విశాఖజిల్లా.
విజ్ఞప్త సరసించా చెట్టి గారు, విజయనగరము; విశాఖజిల్లా.
విజ్ఞప్త సరసించా చెట్టి గారు, విజయనగరము; విశాఖజిల్లా.

శ్రీధరవత త్వబోధిని సభ:— భగవద్గీతకు ప్రమాణ్ కండిటి. లక్ష్మణాచార్యులవారు ఈజిల్లాములో నెచ్చటకు ఉపన్యసించలేదు. ఆంధ్రమామలో భక్తిమంతులు ఆర్కిగలవారుగ నున్నారు. కనుక గీతకు శ్రీ ఆచార్యులవారు ద్వైతాద్వైతవిశిష్టాద్వైతమతములలోని సకల విశేషార్థములతో కూడ యావాలై నెల 14 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రారంభమై ఆగస్టు నెల 13 వ తేదీ వఱకు ఒక్కొక్కరోజువారము సాయంకాలము 6 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకును ఒక్కొక్క ఆదివార మొదలు 7 1/2 మొదలు 10 గంటలవరకును సాయంకాలము 5 మొదలు 9 గంటలవరకును ఈ ప్రకారము 16 ఉపన్యాసములుగ చెప్పబడును. రాగల ఆగస్టు నెలలో మార్గిధా కాలక్షేపములు జరుపబడవు. కాన సభ మొదలవరక ఆ నెలకు చందా పనులు చేయవలెదు.

సుభాషితములు

బ్రిటీషు సామ్రాజ్య నిర్మాణము నుతన యాపమురు చాల్చువలయును. ఆన్వేషితు మంత్ర.

ఒక ఊణము బ్రహ్మానందాను భవమును బొందినవారు శాశ్వత బ్రహ్మానందానుభవమును బొందు మార్గమునును జేరగలరు. కలాపి, ఘూర్జర కవి.

ప్రేమ వర్ణనలను జదివితిని. ప్రేమ పాఠములను వర్ణించితిని. అయ్యో! ప్రేమ ఫలము విషమము. ప్రేమమార్గములు వికటములు. కలాపికవి

నాద్యైతము పోయినది. అద్యైతానందము గలిగినది. నేను బ్రహ్మవాదినినైతిని. నేను బ్రహ్మాండాంతర్యామిని. నేనే బ్రహ్మను. ఘూర్జరకవి కలాపి.

ప్రజల యవకాశములను సంపూర్ణముగ వికసించు జేషులు దేశమునకు జేమకరము. సర్ విశ్వేశ్వరయ్య.

జాతీయందు అవభోధమునయించిస్వాతంత్ర్య లాభము గ్రాహ్యమైపును ప్రజలయందు దాంవోళనముదయించును. నిరంకుశాధికార తిరస్కార మేర్పడును. స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకై ప్రయత్నములు జరుగును. లీడరు.

స్వేయిరుదేశపు ప్రజల జాతీయాభిమానము నెవలీయరుని విలయమునకు గారణ మగును. ఆకాలపు స్వేయిరుదేశమును

ధర్మశాస్త్రము తరణమునకునలె వీడనమునకు సాధనము గాగలదు. న్యూ స్టేట్సుమను.

స్వకీయ లాభమునకై నిష్పంధకమైన కాయుక్తేషమునకును బానిస తనయునకును భేదములేదు. కంటంపొరరి రిప్రూ, హోరెసు.

అయిగ్లూనునందు సుఖిరమైన పాలనమును సాపించుట కోక్కిసాధనము సాత్రమే గలదు. ఆ సాధనము స్వపరిపాలన స్థాపనము. కంటంపొరరి రిప్రూ, హ్యూలా.

ప్రశాంత సీతి పౌర ధర్మములందు దగ్గగణ్యమైన ధర్మము.

పాకవిధాన వార్తలు

కాలీఘట మారసు నానజే యునపుకు సీట్లలో వుప్పు, జేమరాకు. జేసినవో పురుగులుచచ్చి మారలో నుండిపోవును.

బట్టలకు మారల దారులయింపును ఆ దారులకు గిన్నె కాదులకు దున్నును జేడి జేడి నీర్లు పోయకలెను.

మారల మడకబెట్టిక ఎక్కువ జోవల పొంభోయ గూడకు కలుపలనే పొంభోయగలెను.

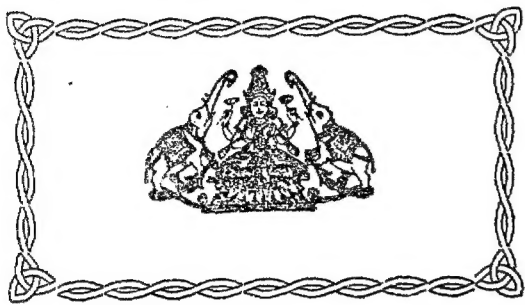
పాకకాలలోనికి కిటికీకుండ ముట్టును బూజు మొరలను పనియను రాకుండుటకు బట్టల మజ్జను తెరకుట్టకలెను అట్లు చేసినవో దానిగుండ ముట్టురాకు గాలి మాత్రమే దాచుగా వచ్చును.

కుంట సామనుల పెట్టెలను పొడిగా నుంచవలెను ఆ ట్టుంచినవో నకును మధ్యమగును మునుముగును ఉండును.

బట్టల విడవ జోడినట్లయిన బడికపుకు తక్షణముగా పని చన్నీళ్లలో నానబెట్టి తరువాత చాకలిగాని జేసినవో నామరకము త్వరగా పోవును. జేసినీళ్లలో రిడిడినవో నామరకము పోవు.

విషయము ప్రకారము.

వర్ణాశ్రయము	2
ఇండియా ప్రభుత్వ సంస్కారకాండము	3
అలస్టరు భావిస్థితి	4
భారతీయ విద్యా ప్రయోజనము	5
ప్రధానాంశము	
రంగులు — రంగులు	6
ఇంటిమీదయేట దురదృష్ట	7
ఇరోపా మహాసంగ్రామము.	
విశేష తిథి వార్తలు	8-9
జేమి తిథి వార్తలు	10
ఇంగ్లీషు తెలిగియును	11-12

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ జూలై నెల 11-వ తేది

మంగళవారము.

రంగులు — రంగులు

నిన్నటి దినము పేర్లు అండు కంపెనీవారు రంగులు వేలము పాడిరి. రంగులు బారెక్ ఫెల్సు అను నాకలోనివి. ఈ నాక చాల కాలమునకు ముందు రంగులునుచుకొని ఈనగరమునకు ప్రయాణము చేయుచుండెను. మధ్య దారియందు మిత్ర మండలి వారు దీనిని పట్టుకొనిరి. జరుగవలసిన కర్మకలాపములయు జరిగినది. ఈ నగరమునకు గాను వస్తువులు నియమితములై యుండినవి కావున ఇచ్చటికి ఆ వస్తువులు వంతుబడినవి. వేలము వేయుటకు ముందే వేలము పరత్తులు తెలుపబడినవి. కొనువారు రంగులను మరల అమ్ముకొని లాభము సంపాదించుకొనువారు కాకూడదు. స్వంతము తామే పరిశ్రమయం దుపయోగించుకొను వారు గా నుండవలెను. ఈ నియమము చక్కని నియమమే యగును. సామగ్రి లేనికాలమున ఎవ్వరో ఒక్కరు సర్వ స్వాధ్యాయము సంపాదించిన యెడల ఇక్కట్లు రాకమానదు. రంగుతో పనిగల సామాన్య వ్యాపారస్తులు రంగుల ప్యాండ్ ఆతడు కొరినంత ఇచ్చుకొని వలసినవారిగునును. కాబట్టి తనితను కుద్రకముకు రంగు లుకయోగించు. కొనువారే బేర నాడ వలసిన దనుట న్యాయము. దూరమున గ్రామస్థులలో నుండువారలగతి ఏమియని కొంత చిర్చ జరిగినది. కాని అంతల సరిపోవు ఏర్పాటు చేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి కాదు, ఎవ్వరికిని సాధ్యము కాదు. ఇంకొక నియమమును ప్రభుత్వమువారు పెట్టినారు. ఈ రాజధానివానికి మాత్రమే బేర నాడునకు హక్కు కలదనినారు. ఇందులోను న్యాయ విరోధము లేదు. రంగులు ఈ రాజధాని కనియే యుద్దేశించబడినవి. కావున ఈ రాజధానికే అమ్ముకము చేయుట సరియైన మార్గము. కాని ఇతర రాజధానులవారికి ఈ పరత్తు చక్కగా ప్రకటితము కాలేదట! గొప్పము జరిపినవారు జవాబు నారి కావలసి యుండును. అది ఎట్లున్నచు రంగు

లకై యెంత గిరాకి యుండునదియు నిన్నటివేలము మిక్కిలి చక్కగా వ్యక్తపరచినది. ఒక్క మధుర నుండి 150 గురకు పైబడి పాట పాడుటకు విచ్చేసిరి. తక్కిన సంఖ్యలు సులభముగా నూహ్యములు. బాంబాయి పరగణాలనుండి మధ్యపరగణాలనుండి రంగు కర్మశ్రమల ప్రతినిధులు గుంపుగుంపులుగా విచ్చేసిరి. ఇందరు చేరి యుద్దమునకు పూర్వము రు 30 లకు అమ్మిన పీపా రంగును రు 1400 ల వరకును పాడినారు. దామాషా వేయిగా మొత్తముమీద పీపా యొక్కంటికి రు 1000 లు చెల్లుట తెలిసినది. ఏమి? 30 చూపాయల వస్తువులు వేయిరూపాయలూ అందుకు కాబోలు. చేయున దేమి? అందు? మనకు రంగు కావలెను. చీరకు రంగు, రవికెకు రంగు, దోవతికి రంగు, తలగుడ్డుకు రంగు, చొక్కాగుడ్డుకు రంగు, తుదకు చేతిగుడ్డుకు కూడ రంగు. మన రంగులు ఉపయోగించుటకు ముంపని వాని మరచిపోయినారు. జర్మనీ రంగులు వారికి అలవాటై పోయినవి. ఆ రంగులు జర్మనీ తప్ప లోకమున నింకెవ్వరు చేయుట లేదు. ఆంగ్లభూమి కూడ రంగులకు జర్మనీపైనే ఆధారపడి యున్నది. జర్మనీరంగు లేక వనియంతయు ఆగిపోయినది. నేడొక స్వల్పము దొరకిన యెడల దానికి ప్రాకులాడక యుండుట యెట్లు? ముందైన మన కరంగులు లభ్యములగునను నాశయున్న నింత పవిత్రము జరుగదు. రంగుల పరిశ్రమాగారము ఒక్కటిమాత్రము ఆంగ్ల సీమలో ఏర్పడి యున్నది. అచ్చట సిద్ధముగు రంగులు ఆంగ్ల సీమలోని కొంతభాగమునకైనను చాలవు. హైదరాబాదుకు అచ్చటినుండి సరఫరాయగు ననుట బహుకాలమువరకును సాధ్యము కాదు. హైదరాబాదు రంగులూ మన రంగుల వండితులకు కొర గానవిగా కన్పించుచున్నవి. ఈ రాజధానిలోని స్వదేశరంగు వస్తువుల వరిక్ష కొంత జరిగి యున్నది. రంగుల వండితుల మార్పుడనుగారు ఇదివర కనేక కార్యనివేదకములను ప్రకటించినారు. ఒక్కల నైనను ఆ కి కలుగు మాటలు కానరావు. ఎచ్చట జూచినను స్వదేశి రంగులు పనికి రావను మాటలే వ్రాయబడి యున్నవి. నిరుత్సాహముగా వీరు వ్రాసినను వీరి కార్యనివేదకములు బట్టియే కొంత ఆశ కలదని మే మిదివరలో వ్రాయుటకు మాచనుపములు స్ఫురించుకొనగలము. మా యభిప్రాయమునకు మరియొక మార్గము కూడ కలదు. శ్రీవత్సవ గారు సంయుక్త పరగణాలలో పాశ్చాత్యుల శాఖలో రాసాయనిక వండితులు. అతడు ఈ మాసము మైసూరు ఆర్థిక పత్రికకు నొక వ్యాసము వ్రాసినాడు. అందులో స్పష్టముగా స్వదేశి రంగుల యుపయోగమును నిరూపించినాడు.

“సహజముగ రంగువస్తువులకు ఎక్కువగా పరిక్షించిన వాడుతరు. వారి విషయముకు తెలిసికొనువారు లేరు. కాబట్టి మన కవి యుపయోగకరములుగా కన్పించుటలేదు. ఉపయోగమున లేకపోవుటకు అదే కారణము. అందులో తారు రంగులకంటె (జర్మనీ రంగుల కంటె) తక్కువ గుణముండుట కారణము కాదు.”

స్వదేశి రంగులు అనేకములు ఎగిరిపోవునట కాని మరి యనేకములు దివ్యముగా నిలుచునట. శ్రీవత్సవగారు ప్రతివస్తువుల అద్దకమునకు స్వదేశి రంగుల ప్రోత్సహించినారు. వారి సలహా తీసికొని న పనివారు తృప్తి పొందినారట! మాకుం జూడ

ని గానకు కారణము కానరాదు. శ్రీవత్సవ గారును కొనువంతటి ఫలములు కలిగిన కలుగవచ్చును. లేకున్న కొరవడ వచ్చును. కాని మార్పుడను గారి తిర్మానములు మాత్రము అంగీకారార్హములు కావు. స్వదేశి రంగులలో పట్టుత్వము కలదను వారందరును వానికి మూఘలయి పోయినారు. వారిమాటలు మిథ్యలేపోయినవి. ఇట్టి వారు ఫలోన్ముఖముగా ప్రయోగము లొనర్చజాలరు. ‘ఇందులో నేదో కలదు ప్రకృతిపీడికలియండి మన మా రహస్యము లాగితిరవలెను’ అని విశ్వాసముతో ప్రకృతిని బూజించు వారికి గాని ప్రకృతి ప్రసాదము చూపదు. మార్పుడనుగారు ప్రసాదమునకు దూరమైనారు. రసవి హీన హృదయముతో నెన్ని ప్రయోగము లొనర్చిన వేరు? అని నెల జీతము సంగీకరించుట కుపయోగపడును కాని దేశోద్ధారక పరిశోధకు నుపయోగపడవు. ఈ దక్షిణ రాజధానిలో రంగు పరిశ్రమకు ఎంతో ఎకమున్నది. తుద కాంగ్లభూమిలోని రంగు పరిశ్రమాగారములో శిక్షణ నిర్మించి ప్రత్యేకముగా వండితుల దెప్పి ఇచ్చుట నొక రంగు కిర్మాగారము పెట్టించినను పని జరుగగలదు. స్వదేశి రంగుల పరిశోధన ధారాళముగా నిరంతరము చేయించవలసిన ఆవశ్యకమును నున్నది. భావికాలమునకు దగిన భావ ప్రసాదమును సృష్టింపగల అధికారి రంగుల వండికవచితుల ముడ తగియున్నాడు. మార్పుడను గారు ఆ భావప్రసాదమున కెక్కలరా? మన స్థానాధికారు లివిషయ మాలోచింపవలసి యుండును. పరిశోధనలకు తగిన వారలను నియమింపవలసి యుండును. పరిశ్రమ ప్రోత్సాహమునకు పేరందిన ఈ స్థానిక ప్రభుత్వము వారు నెరుకవడక పని బూనెదరు గాని యని కోరుచున్నాము.

కాననుభ యెన్నికలు.

మన స్థానిక శాసనసభకు సంబంధించిన యెన్నికల ఫలములు ప్రకటితము లయినవి. గా|| మోచెర్ల రామచంద్రరావుగారికి ప్రతిస్పర్థులు లేకపోవుటచే వారు నాడి నిర్వచితులయిపోయిరి. కె. ఆర్. పి. కృష్ణారావుగారు వీరి తీరికే నిర్వచితు లయినారు. నెల్లూరు, కడప, చిత్తూరు లకు మరల ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారే నిర్వచితు లయినారు. వీరికి రెండవ వారికె. 21 సభ్యులు హెచ్చు దొరకినవి. ఇదియే వీరి ప్రజారంజకత్వమునకు పాక్షిభూతముగా నున్నది. గంజాము విశాఖ కట్టణములకు ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారు నిర్వచితులయినారు. వీరికి 101 సభ్యులు వచ్చినవి. రెండవవానికి రీరి మాత్రమే వచ్చినవి. ఆకెళ్ల సూర్యనారాయణరావు పంతులు గారు మంచి యుద్ధవము కలవారు. ముప్పది ఏండ్లుగ ప్రముఖ న్యాయవాదులుగ నున్న వారు. ఇటీవల మండల సభలో చేసిన యుపన్యాసమును బట్టి చూడగా ఆంధ్రుల పక్షమున పూర్ణోత్సాహవంతు లనియు నూచన లగుపించుచున్నవి. వీరు తగిన విరామము కల్పించుకొనగలరు. వీరికి సాధన సంపత్తియు కలదు. వీరు పాలుపడి ఆధ్రుమండలముల కుపయోగ కారులు కాగలరని విశ్వసించుచున్నాము. ఒక్క కర్నూలు బళ్లారి అనంతపురముల నిర్వచనము మాత్రము మాకంత తృప్తికంముగా లేదు. గా|| కేశవశెట్టి గారు నిర్వచితులు కాలేదు. ఇందులకు చింతిలక

విరోధా మహా సంగ్రామము

ట్రాన్సు అడవి యుద్ధము-జర్నలు గా సాగులు తలపడి యోధులు.

5000 మంది జర్నలు సైనికులు హతులగుట-జర్నలకు విషమస్థితి.

—:0:—

సోము యుద్ధము - మిత్రమండలి ఫిరంగులు చాలవట్టుమును కలిగించుట.

జర్నల శత్రులనండి 200 అంగ్ల నాకలు తప్పించుకొని వచ్చుట.

అంగ్ల అధికారముల సామ్రాజ్య సంఘ మాణిగింపబడుచుండుట.

[రైటు రు ఏ జ స్సి.]

ఇంగ్లాండు

బహిష్కార వర్తకము

లండను, జూలై 10:—ఇక్కడ విషయమునందు బ్రిటిషు పరాసు దేశములు దేనికొనిన సంధి యావధి యుద్ధమువలన బహిష్కరించబడినది. ఏకాగ్రము మధ్యనాగుడదను కర్తవ్యము అనుట అనికె చెప్పింది. తటస్థదేశముల బహిష్కార వర్తకము పొందును శత్రుదేశములతో నలుపునెడలను, తటస్థదేశపు నాకలలో నగముల కెక్కువగా బహిష్కారమును సాను గ్రహియన్నయెడలను, ఆ నాకలను బట్టుకొని నిలిపివేయవలసి నట్లు అంగ్ల రాజకీయ సభవారుకానింది.

బాల్టిక్ సముద్రములోని 200 అంగ్లవర్తకనాకలు తప్పించుకొనుట

యుద్ధారంభముననుండి బాల్టిక్ సముద్రములో క్రాస్టాటు నున్నగు శత్రువుల శత్రులలో నిలిచియున్న అంగ్లవర్తకనాకలు జట్లందు యుద్ధానంతరము ఆశ్రయించి తప్పించుకొని స్వదేశ మునకువేరివి.

రూపాలెనకవద్ద అంగ్లభేదీలు.

లండను, జూలై 10:—కామర్షభలో రాబర్టు సెన్సిక్ ప్రభు విట్టుచెప్పెను:—రూపాలెనకవద్దను అంగ్లభేదీలు వాగుగా చూడబడుటలేదనియు వాగుగా పోషించబడుటలేద నియు బ్రిటిషువారు చెప్పింపటం శుద్ధ అబద్ధము జర్నలులు వాగిసిరి. బ్రిటిషుల మార్పుకొనటకు వారంగీకరింపలేదు. కాని యింకొకమానాచేసిరి. దానికి ఎట్టి ప్రత్యుత్తరమివ్వదగునని సామ్రాజ్యభ్రష్టముల రాజాచింపబడుచున్నారు. ఇంతలో రూపాలెనక కేరీలపయమై వారు విచారించుచున్నారు.

సామ్రాజ్యసభ.

లండను జూలై 10:—అంగ్లదేశ అధినిశేషముల ప్రభుత్వములవారు సామ్రాజ్యసభనున్న దీక్షగా చర్చించుచున్నారు. దానినిగట్టించి ఏవిషయమును ఇచ్చకు చెప్పటకు నిలబడని బోధకలాగాను నడిచిరి.

ఒక రాజద్రోహ.

ఒక రాజద్రోహకుని గాల్పుట.

లండను జూలై 10:—రెహమానుల్ ఒక రాజద్రోహి హి ఆల్బెర్టిన్ రాజద్రోహకుని పిస్తోలతో గాల్పెను. అధ్యక్షునికెట్టి యపాయమును గలుగలేదు.

శత్రువిమోచములు.

లండను జూలై 10:—నిన్నటిదినము శత్రువిమోచములు చేసినబాంబులవలన సామ్రాజ్యమునందు, పుస్తకమునుగలుగలేదు.

ట్రాన్సు

ట్రాన్సు అటవీయుద్ధము.

లండను జూలై 10:—అంగ్ల సేనాధిపతి జనరల్ సోన్ ఇట్టు తెలుపుచున్నాడు. ట్రాన్సు అడవియందు శత్రుముగు యుద్ధము జరుగుచున్నది. అడవియొక్క దక్షిణభాగమును కి కి చేరి మేము ముట్టడించి అనేకస్థానములను స్వాధీనము చేసికొంటిమి. తనవార శత్రువుల నేకరగ్యాలును లుచు ముట్టడించి ఆస్థానములను మఱలను సాధించుకొనిరి. కాని వారిని కరిమిచేసితిమి. శత్రువుల కమితమును నష్టము కలిగినది.

యుద్ధవివరము.

జర్నల శత్రులనండి.

న్యూయార్క్ జూలై 9:—అమెరికా ఆసోసియేటెడు ప్రెసువారికి బెర్లిన్ విలేఖరి యిట్లు తెలిపెను. సోమయొద్ద గాయపడిన రైఫులను డంబ్బియను జర్నలు సైనికోద్యోగి యుద్ధవివరములను గూర్చి తెలిపెను. ఇదివరకును జర్నలు యుద్ధవివరములను గూర్చి తెలిపియుండలేదు. ఎన్నటికిని చరిత్రనివని నిశ్చయింపబడిన స్థానముల నన్నిటిని గూడ మిత్రమండలి ఫిరంగులు పూర్తిగా నాశనముచేసినవి. మిత్రమండలి వారిని చూచి మేము నేక మాతన విషయముల నీ యుద్ధమువలన నేర్చుకొంటిమి. విమానములనుండి అగ్నిగోళములను వదిలి అగ్నేయ కాకాశమునందు విధ్వస్త మొనరించుట, వివిక వియంగు పరిమాణములగు ఆకాశగులము వదలుట, మున్నగువి మాతన విషయములు. మిత్రమండలివారి ఆకాశబాంబులలో పడినవోటనెల్ల నత్యధికముగు నష్టమును కలిగించినవి. వారు చెద్దగడలను చాలదూరమువరకును బడుజట్లు విసరుచున్నారు. అవి ఆరిబలియును లగు స్థానములనుగూడ ధ్వంస మొనర్చుచున్నవి. 9 నెలలు రాత్రిబగళ్లు కప్పవడి చేసిన పనినంతయును మిత్రమండలివారు కొన్ని నిమిషములలో పూర్తిగా నాశనముచేసిరి. వారి గోళములవడి ఒక కందకమునకును మరియొక కందకమునకును నడుచుచున్న భూమి గొచ్చుకొనిపోయి దుమ్ము, కందకాల కలప, తీగలు అన్నియును కలసి కుచులముగ రేగియుండెను.

జర్నలుల విషమస్థితి

లండను, జూలై 8:—జర్నలు సైనికులు 5000 మంది హతులై. ఆశ్రయములను రణరంగమునందు వదిలి హతశేషులు పారిపోయిరి పారినుండి విలేఖరి నెట్టులు న్యూను పత్రికకు వ్రాసెను. ప్రస్తుతస్థితి జర్నల మిత్రులకు చాల విషమముగ నున్నదని జర్నలకుడు పాతెయరు "మ్యూత్రికోటకు దామున్నకోరంటు" పత్రిక వ్రాసినది.

అంగ్ల సేనల విక్రమము

లండను జూలై 8:—నిన్న నాంగ్లరంగమున జరిగిన యుద్ధమున వెటిక పారిసియున్న పత్రిక యిట్లు వర్ణించినది. ఈ నెల 12 తేదీలలో ఫిరంగులను కాల్పుటలో కొన్ని జర్నలు ఫిరంగి స్థానములను స్థిరములుగ నుండెను అంగ్ల సేనా రిటిలగు రించి పదాతుల విక్రమమున నిలువించి మరల వత్తి తీరముగ 48 గంటలు ఫిరంగులను గాల్పిరి. పిమ్మట అంగ్ల పదాతు లతిసాహసముతో ముందున వరకగా జర్నలును వారిలో శత్రువులగు. సైనికులను ముందునకు పంపిరి. పోరుబహుళ తీవ్రముగ జరిగినది. జర్నలు సైనికులు నిలవరింపజాలకపోయిరి. ఇంకొప్పుటకును పరిసాంద్రోక్తి నిమిషమైన కృధ చేయక సానుక్రమము ముడిపించబడియున్నది. పర్యంత స్థానము తెలియక మానుచుచున్నది. పోరు మిక్కిలియందలికి చాలననుకూలముగనున్నది. జర్నల దేశము తీసికొనితీసికొని వచ్చుటయు మనకు జేయరాదు. సేన మిమ్ములను చూడగోరెదనుగాని రణరంగమునకు విడువ మనను రాకున్నదిని వైకౌటు ఇవకు గారొక మిలియను వ్రాసిరి.

పరాసువారు చెరోనుయొద్ద ఫిరంగులను కాల్పుట.

లండను, జూలై 8:—పరాసువారు వెకోను స్థానము మద బాంబులను వేసిరి. జర్నలులు రైలుమొగను తూర్పునకు మార్చిరి. ఇటీవల శత్రువులు చాల్పెనుకద్ద పరాసువారిని తలపడిన ప్రయత్నపత్రిక ప్రకటించినది.

పరాసు రంగము.

పారిస్ జూలై 10:—ఈమధ్యాహ్నము మిట్లు ప్రకటించబడినది. బాల్గోన్ లెమేజువెల్లలను నడుచు కందకముల సంక్రిని స్వాధీనముచేసి 950 మంది ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి. నిన్న రాత్రి సోమనది కుత్తరమున విశేషములేమియు జరిగియుండలేదు. బట్టిడి మెన్సింగు కుత్తరమున 500 మిట్టల కందకమును మేము స్వాధీనముచేసిరి బలకఱచితిమి. చాటెకో, ప్లాగి లాలాబుఫీలయందు శత్రువు యుద్ధము తీవ్రముగా నున్నది.

ట్రాన్సు అడవి మాంటూబెక్తు తూర్పున రెండు మైళ్లదూరమున నున్నది. నుక్కోచాకారము గలిగి ఉత్తర దక్షిణములు 500 గజముల పొడవుగలిగి యుండును. దక్షిణపు హద్దు నిడివి 6400 గజములు. జర్నలులు దాని చుట్టును తీగలు గట్టి బలకఱచియుండిరి. చాలకాలము శత్రువులను బలకఱచి నిలిపించి దక్షిణభాగమును మేముగ్రహించుకొని ఉత్తరపు దిక్కున విజృంభించి శత్రువులను వెకవద్రోమునువచ్చితిమి. శత్రువుల నేరము హతులైరి. నిన్నటిదినము శత్రువులు రెండు సార్లు మనలనెదిరించి ముందుకురావలసి కాని మన అగ్ని వర్ష బలమున వారి ప్రియత్నులు కొనసాగలేదు. నిన్నటి సాయంత్రము శత్రువులు తూర్పుననుండియు అగ్నేయమున నుండియు ట్రాన్సు అడవిని ముట్టడించి శత్రువులను మన గుటి పించిరి తూర్పుదిక్కున మేము వారిప్రయత్నములను సాగనీయ

లేదు. అగ్నేయపుహద్దున శత్రువులు కొంతస్థాన మాక్రమించిరి కాని వారిని మేముచుట్ట నిలవనీయలేదు. వారందఱును విశేషవట్టుతో పలాయనమైరి ఇంకొకసారి వారు మమ్ములను దఱిమిచేయఁ బ్రయత్నించిరి కాని మన అగ్ని వర్ష మునందు నిలువలేకపోయిరి. శత్రువులను మితిమీరగా నున్నది. సేనాముఖమునకు ఇతరస్థానములందును మేము జనుచుపోచితిమి. కాంట త్వనకేకు వాయుగమున మడిమాను ఫిరంగులకు, వందలకొలది ఖైదీలను పట్టుకొంటిమి. మాజీనద్ద శత్రువులు తీవ్రముగా అగ్ని వర్షమును నురిపించుచున్నారు.

రమ్యా

స్మిరుయొద్ద రమ్యా వాణి విజయము.

లండను జూలై 8:—ల్యుక్సెంబర్గ్ నుండి సన్నిహితోత్తర భాగమునందు స్మిరుడి గ్రాంతమున రమ్యావారు విజయములైరి. "ఈవార్త నిజము. మా సేనలనురెండు ప్రక్కలనుండి రమ్యా వారు తలపడుటచే మేము వెనుకకు పాటసినదొకదని" అట్టి యావాని వినున్నానుండి ప్రకటించిరి. రమ్యావారు 11 మైళ్లు ముందుకుపోయిరి. ఏదీ పట్టుకొనలేన వారందఱును జర్నలులే.

అమెరికా

జర్నలు సబ్బరైను అమెరికాకు వచ్చుట

లండను, జూలై 10:—రంగు వదారములతో ఒక జర్నలు సబ్బరైను బాల్టి మోచు చేపట్టి తీరమునకు 20 మైళ్ల దూరమున నుండగా బ్రిటిషు పరాసునాకలు దానిని వెంబడించి నాలుగుగోళుల కఱకు శత్రు చేరనీయలేదు.

న్యూయార్క్ సబ్బరైను సేన దూర్బాన్కులాంకు. అని వారు 28వ తేదీని జర్నల శత్రువు వదలివది దాని యందు 29 మంది వానికులును 100 టన్నుల సరకులను, తపాము, విల్పులుగారికి కుటుబువ్రాసిన ఉత్తరములు నున్నవి.

ఈసబ్బరైను 1000 టన్నుల బరువుమోచుగలది. పాడుగు 300 అడుగులు, వెడల్పు 47 అడుగులు గంటకు 14 మైళ్లవంతున పోవుచుండెను. నీటిలోనుండి తేలకయే 1800 మైళ్లు ప్రయాణముచేసెను. వాల్ఫోకు శత్రువు కొంతదూరమున ఒకకడద ఆసబ్బరైనును గలసికొనెను.

వాషింగ్టను—దూర్బాన్కులాంకు అనుబద్ధ వర్తకనాక గాని యుద్ధనాకదని ప్రభుత్వోద్యోగులనుకొనుచున్నారు. దీనివలన అనేక మైల చిక్కులకులుగుననియు నమ్ముచున్నారు.

న్యూయార్క్—దూర్బాన్కులాంకు నందలి సరకు బాల్టి మోచులో జర్నలు లానుకుకంపెనీ యేజెట్టుల నుక్కు మెకరికంపెనీవారికి పంపబడినది. ఈ సబ్బరైను సరియైన యుగు సర్తకవారము కంపెనీ మేనేజరుచెప్పెను. యుద్ధపు టోడలు సబ్బరైనును వెంబడించలేదనియు, బ్రిటిషు పరాసు నాకలు తమకు కడవలేదనియు సబ్బరైను అధికారి యానెను.

దేశీయ తంత్ర వార్తలు

[మాన్యకీయ విశేషముల యొద్దనుండి]

మద్రాసు

చెన్నపురి శాసన సభ.

పశ్చిమ తీర స్థానిక బోర్డుల ప్రతినిధి.

కాలికట్టు, జూలై 10:—కాననభయందు పశ్చిమతీర స్థానిక బోర్డుల ప్రతినిధిగా కె. ఎన్. భట్టుగా రెన్సు కోసబడి రని ఈ మధ్యాహ్నము ప్రకటించ బడినది. వారికి 105 వోటు వచ్చినది. రామకృష్ణమూర్తిగారికి 98, కరుణాకరమూర్తిగారికి 95, హనుమంతగారికి 26ను వచ్చినది ఇవాన్సుగారు భట్టుగారి పట్టినది.

విశాఖపట్టణ శాస్త్రవ్యవస్థ అత్యంత సూక్ష్మవారాంతరము గారు గంజామువిశాఖపట్టణముజిల్లాల పురపాలక సంఘములచే చెన్నపురి కాననభయముగా రెన్సు కోసబడిరి. వారికి 101 ఓట్లు వచ్చినవి. ఎ. పి. పాత్రోగారికి 86, రాజేంద్ర శంకరు కృష్ణయ్యగారికి 82, శ్రీనివాసయ్యగారికి 85, రామకృష్ణమూర్తిగారికి 28, అతి అన్నదుగారికి 21, ఆచంట సేతులరావుగారికి 1 వోటువచ్చినది.

ప్రాధానము కోడి రాయమూర్తి నాయకుగారు.

అరెస్టులు, జూలై 10:—అరెస్టర్ భీమడ్రా ప్రభాకర్ తొందర ప్రాధానము రాయమూర్తి నాయకుగారు శనివారము రాత్రి 10 గంటలకు అరెస్టులనందు తమ భీమబలమును ప్రదర్శించిరి. డివిజన్ చాలమంది నాలుకొట్టినట్లు, వీరియందు గుర్రుపడేశమును పండుగ యొకటిగలదు. గాయమూర్తి నాయకుగారు ప్రదర్శనములను నిలబెట్టినట్లు వారాంతరములను కొన్ని గంటలకంటే నిలిపివేసిరి. వారిలో భవంతులందఱును ప్రాధానముగారి ప్రదర్శనములను దర్శించిరి. ప్రదర్శనములకు రము ఎ. ఎన్. ఎన్. ఆర్. ఎం. స్వామినాథన్ పెట్టియాన గారు నాయకుగారికి కౌపు ప్రజలు అనుబంధించి ఒక పెద్ద బంగారు పతకమును బహుమతిచేసి సన్మానించిరి. గాయమూర్తి నాయకు గారు పెట్టిగారిని బహూకరించిరి. తెల్లవారు జామున 4 గంటలకు నాయకుగారు తనశిష్యులను నెలూరు మారిరాంగారి వివాహ సభాత్మనమును చెన్నపురికి వెళ్లిరి. ఈనెల 14 న తేదీ శుక్రవారమునాడు వారు తిరిగివచ్చి కందుకూరులో శనివారమురాత్రి ప్రదర్శనము జరిపి తిరువారతి ఇదివఱకు ప్రకటించబడిన కార్యక్రమము ప్రకారము కారకుడి, మున్నగు స్థలములకు బోవుదురు.

తిరునల్వేలి వార్తలు

శంకర నాయకారు కోవిలతాలూకాలో కొందరు మనుష్యులను నైరతులుగా చేయుట కొకనిపాయ పంపబడినది. అతడు కలింగజట్టిగ్రామములో నుండగా నతడు ఇద్దరిగ్రామముల నైరతులుగా చేర్చులిగెను. వారి నిద్దరిని కిక్కిరిసి పోవుచుండగా ఆ గ్రామాధికారి నుండి యిద్దరితోకలిసి వారినిబోధించి యుద్ధమునకు బోవండుటలు చేసెనని ఆ నిపాయ కోర్టులో దావా తెచ్చెను. తేను విచారింపిన పిమ్మట దావాదారునకు నైరతు పోగి ను చేయు అధికార వివాదపడలేదనియు గ్రామములో కత్తుదారులకలన నిలింత్రిము పన్నుబడెననియు తెలిసికొని న్యాయాధికారి ముద్దాయిని విడుదల చేసిరి.

ఒకమోసము

దెంగురూరు, జూలై 10:—తప్పకు ప్రతమును సృష్టించి మోసముచేసెనని చాన్. జె. డబ్ల్యు. వాకర్ అను నతనిపై అభియోగమునచ్చెను. ఒకభోజనశాల కధికారికి యాడు ఇ. ఫ్రాంక్లండు దొరసాని దగ్గఱకు ముద్దయిపెట్టి కలకత్తా అఫీసర్ ట్రాన్స్మిటెడ్ నుండి తనకు 200 రూ॥లు రావలసియున్నదని చెప్పి బ్యాంకునుండి అప్పుతెచ్చుటకు రూ 200 ల పోగిపోయెనందు ఆమెనుగూడ చేరుమని బలవంత పెట్టెను. ట్రాన్స్మిటెడ్ ముద్దయికి రావలసిన వైకము ఇదివఱకే ముద్దయి కందియుండెనని తరువాత తెలిసెను. అఫీసు ట్రాన్స్మిటెడ్ నుండి దుమిలను వచ్చిఉత్తరమునందు బ్రహ్మసంతు నీ భాగము 200 రూ॥లను మాటలను ముద్దయి గ్రామము ముద్దయి శేరమునొప్పుకొని న్యాయాధికారిని రక్షింపుమని కోరెను. ఒక స్నేహితుని కగత్యముగానున్నందున తానహమీగానుండి ఈఅప్పు తీసికొంటిని అతడు చెప్పెను. విచారణకాలముంతయు ముద్దయి యెప్పుచుండెను. ఇంతకుముందీతడు కలకత్తాయందు 8 రూ॥లను కలిపితియును బొంబాయియందు ఒకదినపు శిక్షయును 75 రూ॥ ల జాల్మానమును అనుభవించెను. బొంబాయియందు తానుశిక్షింపబడెనని యతఃపూర్వకమున రెండవ శిక్ష సంగతి తనకు తెలియదనిచెప్పెను. ఈశిక్ష ఉత్తరపుట కొలకు 12వ లేదీ కలకు వాయిదా వేయబడినది.

బొంబాయి

బెలియను బాలసహాయనిధి

పూనా, జూలై 10:—ఈనెలము పూనాగరమునందు, కంటోన్మెంటునందు పాఠశాలల విద్యార్థులు బెలియను బాల సహాయనిధి కొలకు చందాలను పోగుచేసిరి. కంటోన్మెంటులోని పాఠశాలల కలసి ప్రత్యేకోత్సవమును జరిపిరి. పూనాగర పాఠశాలలన్నియు తమంతటతామే వేరుగా ఉత్సవములను జరిపిరి.

వర్ణము

గుజరాతు కలిసారులలో వర్ణము మరిపినట్లు తెలిసినది దీనివలన నచటి వర్ణజల బాధ కొంతవరకు నివారణ కాగలదు

హార్డింజ్ ప్రభుత్వ మహిళావైద్యశాల.

సిమ్లా, జూలై 10:—దొరతనమునాటినుల ప్రకటించిరి. ఈకళాశాల ఢిల్లీగరమున శేర్పూరుపట్టణం. దీని కిదివరకు బొంబాయిలోని లై సెన్సుదాసులు 62 వేల రూపాయల విచ్చియరల 21 వేల విచ్చెదనునది. వాపుకు మొత్తము అత్యుపాధాయ నిచ్చుటకు ఈసామ్య సంతయును ఉపచారిణుల గృహవిద్యారణమునకు వినియోగించి ఆ గృహవిద్యారణమునకు దాతల విరాళములను గూర్చి చిత్రించుటకు నిశ్చయించ బడినది.

ఎండదెబ్బ తగిలిన పై వికులకేసు.

కరాచీ, జూలై 10:—సింధుజేతమున ఎండదెబ్బ తగిలి చనిపోయిన పై వికులకేసుకు గూర్చి జరగజు గాంగ్లిగ్ గారు చేయు విచారణ పత్రికలకు తెలుపబడెనని డెయిలీగజెటుపత్రిక కకు తెలిసినది.

బంగారము

బారిసాయి కుట్రకేసు.

కలకత్తా, జూలై 10:—రెండవ బారిసాయికేసు అపీలుకు కలకత్తాకోర్టులో న్యాయమూర్తులు చిట్టి, వాలమస్సీ గార్లు విచారింపి నేడు తీర్పుచెప్పిరి. ఈకేసును జేతగంజి జిల్లాజడ్జిగారు విచారణచేసి త్రైలోక్యనాథునకు 15 సంవత్సరములను 1 తక్కిన 4 గురికిని 10 సంవత్సరములకుండునకు ప్రవాసశిక్షను విధించిరి అందుపై ముద్దాయిలగు మదనమోహనభాయికు, త్రైలోక్యనాథనక్రత్తి, భగేంద్రనాథచాదరి, శ్రుతుల చంద్రగంగూలి, రమేశచంద్రదత్తు చాదరిగార్లు ఈ అపీలునుచేసిరి. మొదటికేసులో 12 గురికి శిక్షవిధింపబడెను. ఈముద్దాయిల అత్రుకు విచారింప బడెనందున వీరి రెండవకేసులో విచారణచేసిరి. కుట్రకలదరి ఫిర్యాదీలును ముద్దాయిలను గూడ నోప్పికొనిరి గాని కుట్రలో ఈ ముద్దాయిలకు సంబంధము కలదాయను విషయము మూలమే యిపుడు న్యాయమూర్తులు నిర్ధారణ చేయవలసియున్నది. వీరు బారిసాయి సమితికి చేసినవారు. బారిసాయి సమితి డక్లామెంటికాబయ్యె యున్నది. ఈ జేతమునండి అంగ్లేయులను తిరిమివేయుటయును బాతిమ పృథుత్వమును స్థాపించుటయును ఈ సమితివారి యాశయములు. ఈ సమితివారు సక్రమ విధానముతో దీక్షతో పనిచేసి ఈ భారములను విద్యార్థులకు బోధించియు వ్చారు. ఈ సమితివారు చేసిన వాత్సలను బంధిసోటులను న్యాయమూర్తులు వివరించి ఈ 5 గురు ముద్దాయిల వైసకు తేనుచేయుటకు ఆత్మాగ్రహుని ప్రియవాద గీరింబిల వాజ్మూలములే ఆధారములని న్యాయమూర్తులనిరి. ఆత్మాగ్రహులే నల్లు కల్పించి చెప్పించిన ముద్దాయిలవాదమున కాధార మేమియును లేదు. కాన మేము దానిని విశ్వసించజాలము. ఆత్మాగ్రహుల నిద్దరిని దొరతనమువాడు తుమింది వారిలో గీరింబిలనుతనికిండి అంగ్లేజీయునకు పంపెను. ప్రియవాదరు కుకటి స్నేహితులతో కలయకుండ నొక ప్రత్యేకస్థలమునకు పంపిరి. ఆత్మాగ్రహులను మరల పీలిపించరలసిన ఆశ్చర్యకర కలిగినవో స్థానిక పృథుత్వమువారిట్లు వారిని పంపివేయుటవలన న్యాయవిచారణకు చాల నభ్యంతరము కలిగియుండెడిదిగాని ఇప్పుడట్టి యావశ్యకత కలగలేదు. మరియు జిల్లాజడ్జిగారు ముద్దాయిలపై నేర స్థాపనచేయగనే అపీలు మరిమార్గము కా కముండ ఆత్మాగ్రహులను పంపివేయుటవలన అన్యధా భావించుట కనకాశము కలుగుచున్నది. అని న్యాయమూర్తులు వివరించి పత్రికుల రమేకులు నిర్దోషులు నిర్ధారణచేసిరి. తక్కినముగ్గిరిలోను త్రైలోక్యని శిక్ష 15 నుండి 10 సంవత్సరములకును భగేంద్రుని శిక్ష 10 నుండి 7 ఏండ్లకును తగ్గించిరి.

బొంబాయి నరకుల చోరీకేసు.

బొంబాయి, జూలై 10:— బొంబాయి దాడులలో జరిగిన చోరీలకు గురించి తేనుడిక కేసులలో నాను స్మితు ధానును ఎరలు, ధానును పోషిస్తున్నట్లు, ఇగ్నాటియను ఫర్లడోగార్లు 1870ల వలగల సాక్షులు మారింపిన ను మొదట విచారణ చేయబడింది. ముద్దాయిలందరిమీదను నేరస్థాపన చేయబడినది. ముద్దాయిలందరును నిర్దోషులనునది. చోరీసాక్షులు అమ్మివేయుటకు నేకు ప్రయత్నించెడినది ముద్దాయి స్మితుమాత్రము చెప్పెను. విచారణ నశించుచున్నది.

దేశీయ మహాజన సభాధ్యక్షుల.

బాబూ అంబికాచరణ మజుదారు, అనిలిసెంటు, మజలహాక్, విజయరావునాచార్యులవాడలో నొకరిని నియోజింపరతనని వంగరాష్ట్రీయ సంఘమువారు నూచించిరి.

సామ్రాజ్య శాసన సభ

వంగదేశము నందలి భూస్వాములు కాకింబనాథమహారాజా సర్ మనింకచంద్ర) నందిగారిని వంగదేశ పర్యవసంఘమువారు సర్ ప్రాప్తినుద్ధారణ గారిని సామ్రాజ్య శాసన సభలో నిర్వహణగా నియోజించిరి.

ఫరీదుకోట గజుగారి ముత్తవ్వ

ఫరీదుకోట జూలై 10:—ఫరీదుకోట రాజుగారి మత్తవ్వ 66వేది రాత్రి కాంధర్మమునందెను. ఆమెచాలకాలము జీవించి 4 గురు సంసానాధీకుల పోషణయును నుండెను. రాజుగారు ఉత్తర సంస్కారము లొనర్చుటకు సింహాంధి స్మృతములలో నిచ్చిరి. వీరుకు సంస్థాపన నూపరింపెడెంటు గాను ఇతిహాస్యముల పురపాతముల అధ్యక్షులకు నిర్ణయించెను.

వంజాయి

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షు పదవి.

లాహోరు, జూలై 10:—కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షు పదవిని గూర్చి వందల కొద్దిక యిట్లు ప్రాయమున్నది. కాంగ్రెసు సభ కధ్యక్షుని నెన్నుకొను గౌరవము జేతమునకు గలదు. గనుక సభాధ్యక్షుని నెన్నుకొనుటలో ఆతడు ఇదివఱకు జేతమునకేమి చేసినది యుండెనో విచారింపవలయును; గాని కన్నులు మూసికొని ఆతడు ఇకముందు మహాకార్యములు చేయగలవాడని యుండుగానే తలచి యెన్నుకొనవలయును. జేతమున వాందోళనము చేయుచున్న సమస్యల విషయమై ఎవరి అభిప్రాయములు జరులకు పూర్వముగా తెలియునో వారిని యెన్నుకొనుట ముఖ్యము. ఈ మాత్రము లామోదంపబడిం యువల సర్ అలి ఇమాంగారు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొన బడుదురనుట సుకోచించదగినయున్నది. అంబికాచరణ మజుదారుగారు అధ్యక్షు పదవి కింద గి క వా రే యొనరు వారి రాష్ట్రమునుండి యిదివరకే ఇద్దరు ప్రియములు ఆరెండు సంవత్సరములకు ను గా కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి. తక్కిన ఆరుగురు ఆమోదించగల సభాధ్యక్షు పదవి కెన్నుకొందగినవారు తెలెంటు దొరసా, అచార యార్, మాస్టేరు ఇయా, మజుదార్ మాకగార్లు. సర్ ముల హ్యణ్డెయ్యగారు ఈ కలుగుకంటె ఎక్కువ సమర్థులు కాకపోయినను వారియంతటి సమర్థులని మాయభిప్రాయము కాంగ్రెసుసభ కాదిరుండియు సభ్యులుగానుండి ప్రభావ్య తినింది. వారిసామర్థ్యమును స్వాతంత్ర్యముకు ఇంకేసభ్యుని సామర్థ్య స్వాతంత్ర్యములకు దీనిపోవునని కావు. ప్రముఖుల జేతమున వాందోళనము చేయుచున్న స్వతంత్రులవా విషయములగుర్చి వారి యభిప్రాయము లందఱికిని తెలిసియే యున్నది. పృథుత్వము వాటికి, ప్రజలకును హరితుండు పరిపూర్ణ విద్యావముగలను గతపరత్వముననే వారు సభాధ్యక్షులై యుండినవో ప్రజల ననుసన్నియుల పాత్రులై యుండి యుండును.

పై నిక సబసిస్టెంటు సర్దుములు.

నైన్యాధికారులు నైరకసబసిస్టెంటు సర్దుములు ఇంకకు చాలమంది కావలసియున్నారని కోరుచున్నందున లాహోరు వైద్యసాథశాలలో ఈసంగత్యము చేర్చుకొనబడుచువారిసంఖ్య 90 చేయబడినది. 110 కంటె ఎక్కువనుండికి స్థలమేమియుట కష్టము గనుక ఈసంగత్యము ముగిసిపోయితిని జిల్లాధోర్టు సబ్ జేతసంస్థానములనుండియు విద్యార్థులు చేర్చుకొనబడకు బర్మా సంజాయిజేతములలో నివిలు విద్యార్థులను 10 నుండి చేర్చుకొనబడుదును.

చైతన్య విషయములు

విషయము.

జ్వరములలో విషజ్వరము సంకటి దింకొకటి లేదు. ఇది సాధారణముగా విషవాయువుచే కలుగుచుండును. దీనికి చూపుచున్న ఋతువులు వర్షావంతర కాలమును, గ్రీష్మమును, బురద ప్రదేశములను, బురదగుంటలను, ముఱుగునీటి స్థలములను దీనిని కల్పింపజేయుచుండును. ఈజ్వరము ఒకజాతి నూత్న శీతలగుణ గలుగుచు, ఎనోఫలై నను ఒకజాతిదోయి ౪౩ నిది పోషింపబడుచున్నది.

ఎనోఫలై నను దోయి కుండమునకు ఈజాతి నూత్న శీతలగుణ అంటుకొని దోయికుట్టింపుచు కుండమునుండి దుకమ్మ కిరములలోనికి బోయి జ్వరములను కలిగించును. ఒక్కొక్క నూత్నశీతియు ఒక్కొక్క రక్తకణము నంటుకొని రక్తమును బాడుచేసి, దేహవద్దాదును దీని మెరుగుచుండును. ఇట్లు రోగి దేహరక్తమున నెన్నియోకొట్టి నూత్నశీతలగుణచేను. నూత్నశీతి పెరిగి సంతానమును గడునప్పుడే జ్వరలక్షణాలు కన్పిస్తే రోగమును బయలుపఱచును. జ్వరము అనేక కారణములను దగ్గరినప్పుడు దానితోగూడ రక్తకణావ్యయము, స్త్రీవాక్పద్ధి మున్నగువి కూడ కలుగవచ్చును.

విషజ్వరము అంటుజాడ్యము. దోయిలములనుగ అవా రోగ్యవంతునినండి ఆరోగ్యవంతునికి దగులుచుండును. ముఱుగు గుంటలవలననే ఇది కల్పింపబడుచుండును. ఎనోఫలై ను దోయిలములమున నేరికజ్వరనూత్నశీతలగుణపెరిగి కల్పింపబడుచుండును. ఈదోయిలు ముఱుగునీటి గుంటలముండి తలముగ కలుగుచుండును. ఈగుంటల నది వదలి రాత్రిత్రాట దగ్గలనున్న గృహములనుకొచ్చి జలలను భక్షించుచు రోగమును బ్రబలించుచుండును. అది కుట్టిన ముఱుగుయొద్ద నింకెదలైన ఉన్నయెడల అతనికిని జ్వరము తిప్పక తగులును. అతడు తిరుగుచున్నపుడు, ఇతరులతోగలిసి పనిచేయుచున్నప్పుడును దగ్గలవానికిగూడ రోగము వ్యాపించి క్రమముగ పురమునంతటికి రోగమువారు చేయును.

విషజ్వర ప్రదేశములలో ఎనోఫలై నదోయిలు పని విధములు మునుట కుట్టివీరియందు జాడ్యమును ప్రబలించును. అందువలననే అపార్గితములవిధమున స్త్రీవాక్పద్ధి, రక్తకణావ్యయమును రోగములను కలుగుచుండును. కనుక ఆప్రదేశములలోని జనములకు విషజ్వరమును జాగ్రత్తగ గమనించుట చూపుము. క్షీణితులందును సుఖయోగింపని విషజ్వర పీడితులకు ఆరోగ్యము తిరుగుగావచ్చుచుండును. విషజ్వరపీడితులై యుండి చాలకాలము క్షీణితుల ముందు వాడి యుండవలయు పురమందున్నయెడల ఈ అంటుజాడ్యము త్వరగా పురమందలి ప్రతియింటను ప్రాప్తును.

విషజ్వరమును పుట్టించు నూత్నశీతి విషవిషపురుగులలై భూమిలో నుండునది కాదు. అది ఎనోఫలై నజాతి దోయిలలచేతే వానిదేహవద్దాదులలో నైకమై ఆదోయికుట్టి నప్పుడు ముఱుగుని దేహములోనికి బోవును.

ఎనోఫలై నదోయి విచిత్రమగుజీవి. పురుగుల దేహముల వై సాధారణముగా కలుగుటలవలన గీతలు దానిదేహమునందు గానబడవు. గొల్లభాద యను పురుగులలై కూరుచుండును. సన్నగను పొడవుగనుండి జీవితకాలముంతయు ముఱుగునివాసము చేరికండి యాచారముకొరకు నిరీక్షించుచుండును. అది సామాన్యముగా కొన్ని నెలల గజములకంటె ఎక్కువకాలము ఎగిరిపోవలెను. వానివ్యాపారకాలము అరుబోదమునకు, సంధ్యకాలమునకు, తక్కిన దోయికుట్టులవలనవలయు పగలంతయు నేదో యొకచీటివోట చడిచప్పుచు లేకయుండి వ్యాపారకాలమున గూళ్లను వదలి ముఱుగురక్తమును ద్రాగ జరుగుచేరు. వానియందు మగదోయిలు కట్టవు. అమరాళ కాలమున మగదోయిలన్నియు జన్మింపుచును. జాడ్యముక జేహముక్కిండి యింకొక దేహమునకు ప్రాప్తును. ఈదోయిలు ఒంటి వైపు గుట్టుటలవలన వైపు లేక అది రక్తమును ద్రాగి యందు నూత్నశీతలగుణ మంటుచేత వైపు గలుగుచున్నది. ఔషధ సేవ వాగుగజేయని రోగులయందు అయిదు సంవత్సరముల కంటె ఈ అంటుజాడ్యము ఏరోయొకవిధమున నితరదేహములకు వ్యాపించుచు నుండును.

విషజ్వరములు గలవోట్ల అనునరింపబడిన విధము: విషజ్వరము యొక్కనుంచి దానిని కల్పింపజేయుచు కడిగి కుప్పగింపు చేయవలెననియును.

నివాసస్థలముల సాధ్యమైనంతకంటె ఎక్కువ గట్టి నీరు త్రాగుటకుంట్లు చేయవలెను.

నివాసస్థలములవద్ద అరణ్యములుగాని చెట్లతోటలుగాని పొదలుగాని లేకుండ చూడవలయును. నివాసస్థలము చుట్టు పక్కల దట్టముగా పెరిగియున్న పిచ్చిముక్కల నన్నిటిని క్రిందికితీయవలయును.

జనులు కడుబాగ్గిత్రతో మెలగుచు చలిగాలిలోను, మంచులోను, రాత్రివాయువులోను, విశేషపు ఎండలోను దిరుగకుండవలెను.

సౌర్యకాలమున నూర్యోదయాత్మూర్వమున, సాయం కాలమున నూర్యాస్తయానంతరమున బయటికిఁ బోకుండ వలయును.

విశేష దేహశ్రమము, విపరీతముగా తినుటయు అమితముగా త్రాగుటయు మానవలయును. అన్నము కడుపునిండ తిన్నదానికంటె ఉపవాసముచేయుట విషజ్వరమునకు దోడ్పడుచుండునని అనుభవమువలన చెప్పికోవలసింది.

ఒంటివై మొదట దూదిగుడ్డచేసికొని దానివైపునెలుగుడ్డయో లేక పూటగుడ్డయో వేసికొనుట చుంది.

బాగ్గియులయొద్దను కుంపట్లయొద్దను గూర్చుండుట యుపయోగకరము.

భూమివై నిద్రింపవలదు.

ఇట్లడి నిలగలిగి దోయిలను రానీయకుండు గదులయందు నుంచుటవై పండుకొనవలయును.

నూర్యరక్తి కొంచెముగ తగులుట దేహమున కాలోగ్యకరము. నూర్యరక్తి రక్తకణములను ఆరోగ్యస్థితి యందు మెట్ట దోడ్పడును. కావున కొంచెముగ దేహమున నూర్యరక్తివడునట్లు చేయుట ఉపయోగకరముగా నుండగలదు.

సాయంకాల సమయమునను, ప్రాతఃకాలమునను తెల్లని దుస్తులను ధరించుటచుంది. దోయిలకు నల్లని గుడ్డలై నను నీలిరంగు గుడ్డలైనను చాల యుష్ణము.

ఔషధ సేవ.

విషజ్వరకాలములలో 10 గెయియును క్షీణితులై వైద్యోక్తాదుల మందును కెందుదినముల వరుసగ ప్రితివారమున తీసికొనుట ఉపయోగకరముగా నుండును.

దోయిల పెంపు నాపుట.

నీరు : జనులు ప్రితివారమున కుభ్రముగ ప్రతిదినమును కడిగిన దోయిలవట్ల చేరజాలవు.

నీరు నిలుచువోట కిరసనాయమును చట్టుటలనదోయిలు ఆస్థలమునకురావు. కిరసనాయము దోయిలకు విషమునంటిది. అది దోయిల మాపి తిరుగుచుండునట్లు చేసి చంపును. 15 దుగుల నిడివిగల జలస్థలమున 1 ఔన్సు కిరసనాయము తేసి చాలును.

గటాశు ఆకుచెట్టు తెరడును కొయ్యనుగాల్చి పొగ పోకజేసిన యెడల దోయిలన్నియు నశించును.

ప్రతి గుంటయందును చేతలనుంచుట చుంది. చేతలు దోయిలనుబ్రతుకనీయవు. కొన్ని కీతాకోక చిలుకలు, తూర్పిగలు, కందురీగలు, మున్నగువి దోయిల ప్రదక్షింపింతురు. చిన్నగల్పిలములును, పిచ్చుకలును, మిగులకు పురుగులును దోయిలకు బలవిరోధులు.

క్షీణితులై వైద్యోక్తారెటు 2 గెయియునును గ్లిసెరిన్ 2 ఔన్సులును, ఎక్వోలే 6 ఔన్సులును కలిపి దీనియందు స్నాంజికాని కుభ్రమును గుడ్డగా మంచికత్తినిగాని కడిపి పండుకొనబోవుటకు నుండు ఒడలివై అద్దకొనుచుండవలయును.

కెట్రాస్ట్రోవమును, కర్పూర ధృతి, సిదారు చవురును కలిపి పక్కమీదకు, దిండుమీదకు చల్లిపండు కొనిన యెడల దోయిలు ఈగలుకు దగ్గరకు రావు.

లవండరు చూడుకు, ఆల్బుహోమకు, అనుదమును కొక్కజొన్న కలిపి దానిని ఒక చిన్నగుడ్డవై చల్లి పక్కవద్ద వేర్వేగట్టియెడల దోయిలు ముచెంతకు రాజాలవు. వారింజపండ్ల తోయిలు పండుకొనుగడ్డలో కాల్చినయెడల దోయిల చచ్చిపోతే రాకవి జవానుల వైద్యము. “శెండా”అను పూవు దోయిలకు విషమునంటిది. దోయిలను రానీయకుండుటకు గంధకపు పొగకాక, కర్పూరము కార్బాలిక్ ఆమ్లము కలసిన నుండు కాని వాడవచ్చును.

దోయికాటుకు ఔషధములు.

దోయిలు కుట్టినవోట నబ్బుతో బాగుగ తోమినయెడల విషము హరించును. పొటాషియం హైడ్రోక్సైడు అను మందును కొంచెము నీళ్లలో కలిపి తేసి విషజంతువులకు కుట్టిన వోట గానీయెడల ఉపయోగకరముగా నుండును.

పుదుచ్చేరి నార్తలు

ఫ్రెంచి దొరకనమువారు జూలై 14వ తేదిని ప్రాన్సు దేశమున ప్రభావభక్తియు స్థాపన బడుటలకు ఫ్రెంచి దొరకనమువారు దినము నిలపుదినముగా ప్రకటించిరి.

రమ్యాజిపానుల నూతన సంధి

పెట్రోగ్రాదు జూలై 10 — చీవానుగూర్చి మేమెవ్వరమును దురాశనందకుండ ప్రాగ్దేశమునందు గంగ్రామములన కలిగిన సమస్యలను నివారించుకొనుటకు మీకును జపానువారి కిని జరిగిన సంధి అనుకూల్యమును కలిగించినదని రమ్యామంత్రి సజోనపుగాను నుడివి.

విమానయుద్ధము.

లండను జూలై 10: — సోమనదీ పార్శ్వమున ఆంగ్ల వైమానికదళమునకుగలిగిన జయమునంటిది యిదిగతకెన్నడును కలిగియుండలేదని రైటరు ఫ్రీలిండ్లి వాయుమున్నగు. ఇటీవల కేతువులకు గలిగిన అవజయములన వారికి బుద్ధి చెడి ఇంతే మూలయుద్ధము ఫలితమున వారికి తెలియవచ్చి. ఫాషు దజాతి కేతువిమానములన్నియు ఓడింపబడినది. మనై నూనిక దళము నిరాటంకముగా కేతుదేశమును పరిశీలించుచున్నది. ఏమైనచచ్చిన కేతుస్థిరంగుల నుండియే కప్పము కలుగును.

విస్ఫోవి పట్టుకొనుట

లండను జూలై 10: — విస్ఫోవి పట్టుకొనుట చాల యుష్ణవిషయము. దీనివలన పరాగువారు పెరిగినవల మైలుమారు మునకు రాగలుగుదురు. ఇది జ్వరములకోర్డులకును ఇనుపదారులకును మొగయుండున్నది. ఉత్పాదకశీలములకుండి ఇటుకు రాకపోకలిదివరకు జరుగుచున్నది. అనంతరమెప్పు డిటునుండి యే వారివర కన్నికడలకును సేవల సంపగముగనుండి గాన నిది చాల యుష్ణముగ సాధనము.

హిందూదేశ రైలువే పటాలము.

జోహానబద్ధ జూలై 10: — ప్రిటోరియా విషయము గారు జన్మను తూర్పుఆఫ్రికా యందలి నైస్యమునుగూర్చి వాయుము హిందూదేశ రైలువేపటాలమువారు మోషియుద్ధ వంతెన గట్టించువల వారిని బాగడి. “ఆపం తెన తేకుండిన మేమెంత కష్టమునుమో చేవుర కెఱుక” నని అభద నను. హైందవనైస్యముగూడ వారిభివృద్ధి.

పరాసువారి జాతీయ రక్షణము

పార్సిసు జూలై 10: — పెకీటుసభవారు జాతీయ రక్షణ విషయమును గూర్చిన చర్యలను యిది ప్రభుత్వము వారియందు సేవ కన్పితమును చెప్పి. ఈవిషయము 25 ఓట్లు అనుకూలముగను 6 ఓట్లు ప్రతికూలముగను వచ్చినది.

రమ్యారంగము

లండను జూలై 11: — పెట్రోగ్రాదు - రమ్యరంగము స్థాపకులై పుంతు ఇంకను సాగుచున్నాడు. దీనికి పశ్చిమమున కేతువులు గోల్పోయిన స్థానము మెలల సంపాదించు బ్రతుక్కింది. కాని వారిని తిరిమి వేసితిమి.

స్వయోనిష్ఠియొద్ద యుద్ధమునకు తీరముగా జలుకు చున్నది. స్వయంపైకసరస్సునది నైర్వృతీయాల కేతువులకు మేము వెతుకకు నెట్టివేసితిమి.

ఎక్విను మాంతుగుగారు

లండను జూలై 11: — ఎక్విను మాంతుగుగారు యుద్ధ సభయందు భాషపు పభ్యులుగా నియమింపబడిరి

చాల శ్రేష్ఠమైన ముక్కుపోడి.

పలము 1-కి రూ. 0-1-8,	పీకె 1-కి 8-0-0
సుగంధ ముక్కుపోడి	
బుడ్డి 1-కి 0-4-0	దబక 1-కి రూ. 2-0-0
కే. పాన్నరంగ మొదలియారు,	
ముక్కుపోడి వ్యాపారులు,	
సోమబాబ్బు పెం. 175, మద్రాసు.	

THE GREAT WAR.

Trones Wood Fight: Five German Attacks Repulsed.

5000 Prussian Guards Dead: Critical Situation for Teutons.

SOMME FIGHTING: ALLIES' ARTILLERY CAUSES HAVOC.

200 BRITISH VESSELS ESCAPE FROM A GERMAN PORT.

EMPIRE COUNCIL OF BRITAIN AND DOMINIONS UNDER CONSIDERATION.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Imperial Council of the Empire. Under Consideration.

LONDON, July 10. Mr. Bonar Law said that the Imperial and Dominion Governments were seriously considering the question of an Imperial Council but any statement was impossible at present.

200 British Vessels Escape From a German Port.

LONDON, July 10. It is stated that nearly 200 British merchantmen which had been idle at Konstadt and other ports since the beginning of the war have escaped from the Baltic since the battle of Jutland.

Declaration of London.

Britain and France Withdraw From It.

LONDON, July 10. Britain and France have officially withdrawn from the declaration of London. A British Order in Council provides for the application of the principle of continuous voyage and makes a neutral vessel which conveys contraband to enemy port or vessel more than half the cargo of which is contraband liable to capture and condemnation.

Treatment of British Prisoners. German Repudiation.

LONDON, July 10. In the Commons Lord Robert Cecil said that the German note denied that the British prisoners at Ruhleben were insufficiently fed and rejected the proposal for exchange of prisoners but made a further proposal. The Imperial Government was considering its reply and meanwhile, was making further inquiry into the conditions at Ruhleben.

The Air Raid: No Damage Done.

LONDON, July 10. There were no casualties and no damage in yesterday's raids.

France.

German Account of the Fighting. Allies New and Terrible Methods.

LONDON, July 10. NEW YORK.—The Berlin correspondent of the Associated Press of America says that Lieutenant Dambatsch, who had been wounded on the Somme publishes one of the first German accounts of the battle. After dwelling on the indescribable destruction wrought by the Allies' artillery on massively built positions regarded as practically indestructible says the enemy have showed the Germans several new things. In the first place, the destruction of observation balloons by fireballs dropped from aeroplanes, and secondly, the throwing of incredible numbers of aerial mines of unheard of calibres. Dambatsch lays stress on the shattering effect of the Allies' airtorpedoes, which create great eruptions everywhere, and emphasises the awful destruction done by heavy mines which the Allies threw extraordinary distances, smashing up the most formidable defences he saw. "He says as far as the eye could reach there was crater after crater, six feet deep. The earth between was thrown up in wild chaos which included trench timber, and wire entanglements. Thus nine months' work carried on day and night was destroyed in a few minutes.

Critical Situation of the Teutons.

LAHORE, July 10. LONDON, July 9th.—The "Central News" Paris correspondent says that the Prussian Guards left 5,000 dead on the field. The pro-German "Nieuwe Rotterdamse Courant" says that the present situation is extremely critical for the Central Powers.—("C. and M. Gazette.")

The French at Peronne. Station Bombarded.

LAHORE, July 10. LONDON, July 9th.—A "Times" message says that the Peronne station is under French fire. The German railroad had been moved eastward. The latest counter-attacks against the French were made through Chaumes.—("C. and M. Gazette.")

Severe Fighting in Trones Wood.

LONDON, July 10. General Haig reports particularly severe fighting in Trones Wood the southern end of which we captured on

the 8th instant, since when we have driven back several German counter-attacks in mass with heavy enemy losses.

A Line of Trenches Captured.

PARIS.—This afternoon's Communique says:—We captured a line of trenches between Barleux and Lamaisonette with 950 more unwounded prisoners. The night was calm. North of Somme we captured and organised 500 metres trench west of Buttedemecnils. The bombardment at Chantancourt, Fleury and Lalulufee continues.

LONDON, July 10.

Trones Wood which is two miles east of Montauban is triangular in shape. It measures 400 yards from North to South and has a southern base of 6400 yards. The Germans had strongly defended it with trenches and wire entanglements. After heavy bombardment we captured the southern end and subsequently extended our positions towards North driving back a determined counter-attack with heavy enemy losses. The Enemy yesterday made two counter-attacks in mass which our artillery fire crushed. The Enemy yesterday evening bombarded the wood with all nature of armaments and then hurled two more strong attacks from east and southeast. The first was completely repulsed and the second penetrated the southern end but the enemy were immediately ejected with heavy losses.

LATER.—The fifth desperate attempt to drive us out of it was also completely crushed by our fire. The enemy's casualties were severe. We progressed at other places on the battle-front and captured north-west of Contalmaison three more guns and hundreds of prisoners. The enemy's artillery has been active on Flanders front especially at Hooge.

Russia.

The Russian Success on Sty.

LAHORE, July 10. LONDON, July 9th.—The site of the Russian success on the Sty is immediately north of the Lutsk salient. Vienna, admitting retirement, explains that they were threatened with a double outflanking. The Russians have advanced eleven miles. Prisoners are mainly Germans.—("C. and M. Gazette.")

America.

President of Argentine Fired at.

LONDON, July 10. BUENOS AYRES.—An anarchist fired at the President of Argentina with a revolver but did not injure him.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, July 10. The following telegram, dated the 3rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:

The first stage in the battle of Somme has come to an end. In the British sector methodical bombardment of enemy lines had begun again and a slight advance has been made near Thiepval and certain other points in the main battle areas, and successful raids have been made at other parts of the British front.

On the French side the enemy violently counter-attacked the new French positions on both wings, but were repulsed in each case with great loss, and the French line remains intact. The Allied plan is not so much to make furious assaults, which have to be prematurely broken off because they cannot be continued, as to make successive moves which little by little reach German positions and carry them after they have been razed to the ground. The Allies have just begun a battle which will last weeks, even months if necessary, for they have the means, both in men and war material. There was no infantry attack before Verdun, and it is reported that the Germans are withdrawing men from this sector. They have, however, without any military justification, begun the bombardment of the Verdun Cathedral with long range guns.

Pressure on the Germanic powers is increasing on the Eastern as well as on the Western Front.

The Russians, after intense artillery preparation, took the offensive in the west of lower Strya and on the right bank of the Dniester drove back the enemy and captured 3,000 prisoners. Fighting continues in the direction of Baravitchi and is developing in favour

TELEGRAMS.

of the Russians, who have obtained important successes at various points south of the Pinsk marshes. The Germans counter-attacked in Riga and the Russians fell back on their old positions.

The Italians are also maintaining their pressure, and in the Adige valley and upper Asiago have obliged the enemy to withdraw.

Admiral Sir John Jellicoe's despatch describes how the Grand Fleet, having left its bases on May 30th for one of its periodical sweeps of the North Sea, sighted the enemy early in the afternoon of May 31st, and Admiral Sir David Beatty promptly manoeuvred to bring the enemy to action. The conflict between the opposing battle cruisers was of a very fierce and resolute character, and when at 4.42 the enemy battle fleet was sighted, Admiral Beatty proceeded on a northerly course to lead them towards the British battle fleet, which appeared on the scene at 6. The enemy's tactics were then of a nature generally to avoid further action in which they were favoured by conditions of visibility. At 9 P. M. the German fleet was entirely out of sight. Next morning the British fleet searched for the German fleet till 11 A. M., but the enemy had returned to port. Sir John Jellicoe estimates the minimum number of enemy losses at three battleships seen to sink, one battle cruiser sunk, one battleship and one battle cruiser so severely damaged as to render it doubtful if she could return to port, six destroyers and one submarine sunk.

N. B.—The German loss of five light cruisers given in other summaries of Sir John Jellicoe's despatch was apparently omitted from this message by oversight.

Another Cable.

The following telegram dated the 8th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British resumed the offensive on the 7th after intense bombardment to prepare the way for infantry, which, in spite of the desperate resistance of the Germans, succeeded in making important progress on a front of nearly 4½ miles. South of Thiepval the British carried a further portion of an immensely stronger work known as the Leipzig redoubt, situated in a salient of the German line and on which the enemy had exercised all his ingenuity during the last 20 months. West of Ovillers the British gained a footing in the German trenches on a length of 500 yards and are fiercely fighting for a village east of La Boisselle. The British captured a maze of trenches on a front of nearly 2,000 yards to a depth of 500 yards north of Fricourt. Lastly, in spite of the desperate efforts of the Prussian Guards, the British advanced in the direction of Contalmaison and for a time occupied the village till a strong counter-attack forced them out again. The enemy, who was compelled to retire several times over upon ground under fire of the British artillery, sustained very severe losses before Verdun. The Germans made assault after assault in the region of Thiaumont and succeeded in occupying advanced trenches, but were soon driven out again.

The Russian offensive has made marked progress in the centre, the Russians having seized positions organised by the Austrians and the Germans north of the Lutsk salient, and the cavalry, pursuing the enemy in the Volchetsk region, captured part of the first line of the German trenches south-west of Norritsch.

The Italian advance between the Adige and the Brenta continues to be pressed, especially north of Asiago, where two important positions had been carried.

The Lady Hardinge Medical College for Women.

SIMLA, July 10. A press communique states:—In the announcement which was made in April last it was stated that, in addition to a liberal contribution of Rs. 62,000 the Government licenses of Bombay had promised a further donation of Rs. 21,000 towards the funds of the Lady Hardinge Medical College for Women at Delhi. They have now generously raised their total contribution to a lakh of rupees, and, in supersession of previous arrangements, it has been decided to earmark the entire amount for the construction of nurses quarters, which will be suitably inscribed.

Calcutta.

Congress Presidential Nomination.

CALCUTTA, July 10. The following is the revised list of names suggested by the Bengal Provincial Congress Committee as being eligible for the Presidency of the next Congress:—Babu Ambica Charan Muzumdar, Mrs. Besant, Mr. Muzul Haque and Mr. Vijayaragavachariar.

Barsial Conspiracy Case.

Judgment in Supplementary Case Appeal.

CALCUTTA, July 10. At the High Court to-day Mr. Justice Chetty and Mr. Justice Walsley delivered judgment in the case which is known as the Barsial supplementary conspiracy case appeal. This was an appeal preferred by Madan Mohun Bhowmick, Trailokya Nath Chakravarti, Bhagendra Nath Chaudhuri, Pratul Chunder Ganguli and Romesh Chunder Dutt Chaudhuri, who had been convicted by the Sessions Judge of Backerganj of conspiring to wage war against the King, and sentenced, Trailokya to fifteen years' transportation and the rest to ten years' transportation each. In the original trial twelve men were convicted, and the present appellants, who had not been arrested then, were tried in a supplementary case and convicted. Both sides admitted the existence of a conspiracy, and the main question for their Lordships' determination was the complicity of the appellants in this conspiracy. The appellants were members of the Barsial Samity, which was a branch of the Dacca Samity. Its object was revolutionary, namely to drive the English from the country and to establish some sort of national government. The organisation appeared to have been systematic and complete, and the idea was to have been zealously preached among students and school boys. After enumerating the details and murders committed by the members of the Samity, their Lordships observed that the foundation of the case against the appellants was to be found in the evidence of two approvers, Bismillah and Girindra. It has been stated that the approvers were tutored, but that statement was founded on

TELEGRAMS.

mere suggestion and not on any facts, and their Lordships declined to draw any such inference. But the sentences of both approvers were remitted, and Peronath was sent to a distant place where he would be out of danger from his former associates, and Girindra was sent to England by his father. Their Lordships observed that the action of the Local Government in releasing these two approvers and permitting them to leave the jurisdiction of the Court might have seriously interfered with the course of justice in this case if there was the necessity of recalling them, but no such necessity arose in this case. Apart from this, their release soon after the conviction of the appellants was obtained in the Court of Sessions and before the appeal could be decided was certainly open to misconstruction. Their Lordships dealt with the individual cases and acquitted Protul and Romesh and affirmed the conviction of the remaining three appellants, but reduced the sentence on Trailokya from fifteen to ten years transportation and that on Khagendra from ten to seven years transportation.

The Maharaja Sir Manindra Chandra Nandi of Kassimbazar has been elected unopposed to the Imperial Council by the Landholders of Bengal. The election of Sir Francis Stewart as the Bengal Chamber's representative is understood to be also unopposed.

Bombay.

The Bombay Stores Theft Case.

BOMBAY, July 10. In connection with the series of thefts of property belonging to the Supply and Transport Department from the Docks, the Chief Presidency Magistrate has first taken up the case in which John Smith, an ex R. I. M. Inspector, Thomas Earle and Thomas Herbert Guest, Sergeants of the S. and T. Corps, and Ignatius Furtado, stores foreman, stand charged with the theft of property valued at Rs. 1,870, charges of theft and abetment having been framed against all the four accused. They all pleaded not guilty the accused Smith, however, adding that he admitted having attempted to dispose of stolen property. The hearing of the case is in progress.

The Charge of Cheating Against Walker.

BOMBAY, July 10. Mr. A. R. Cox, I.C.S., District Magistrate of the Civil and Military Station of Bangalore, to-day framed charges, under Sections 466 and 420, I.P.C., using a forged document and cheating, against H.J.W. Walker. The story for the prosecution was that the accused represented to Mrs. E. Frankland, proprietress of a boarding house, that he was to get Rs. 2,001 from the official Trustee of Calcutta as his share in the Trust and induced her to sign a joint pro-note for Rs. 300 to get a loan from the Bank. It was subsequently found that the accused had already obtained his trust share and that in the letter he had received from the Official Trustee recently he added the words "Rs. 2,001 is your share in the above Trust." Six witnesses were examined for the prosecution, and they gave corroborative evidence. The accused pleaded guilty and threw himself at the mercy of the Court and said that he borrowed the money to help a friend for whom he stood surety. Throughout the proceedings the accused was sobbing. Two previous convictions, one in Calcutta four years ago, and another in Bombay, were proved against the accused. In the former he was sentenced to three months rigorous and in the latter one day's imprisonment and a fine of Rs. 75. The accused admitted the latter but said that he did not know of the former. The case had adjourned till the 12th for orders.

Relief of Belgian Children Fund.

POONA, July 10. The Belgian Children's Day to raise funds to help children in Belgium, was celebrated to-day both in Poona city and the Cantonment by the local schools. The schools in the Cantonment, jointly organised a children's concert. The Indian schools in the city such as Poona High School, Nutan Mahratti Vidyalaya, New English School and the Seva Sadan held entertainments on their own account.

Bombay Share Market.

BOMBAY, July 10. The General tone of the market continued strong and on the report of extension of rains to Guzarat and Kathiawar the rates further advanced. Centrals were strong at Rs. 2295 and Swadeshis at Rs. 1772½. Colaba land and Mill shares were firm at Rs. 1350 and Crescents at Rs. 128½. Davids were neglected at Rs. 467½ and Fazuishoys at Rs. 500. Indore Malwas were steady at Rs. 322½ and Indian Bleaching at Rs. 163¾. Madhowsis advanced to Rs. 1470 and Standards to Rs. 1312½. In Bank shares the Bombay Bank was firm at Rs. 1560 and the Bank of India at Rs. 73. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were at Rs. 922½ and Tata Iron and Steel ordinary at Rs. 1783 and deferred at Rs. 157½. Tramways were at Rs. 273¾. 3½ per cent Government paper was quiet at Rs. 78 and small pieces at Rs. 78-8.

Punjab.

PRESIDENT OF CONGRESS.

Let Sir S. Subramaniam be Elected.

The "Punjabee's" Comment.

LAHORE, July 10. Referring to the selection of president of the next Congress the "Punjabee" in the course of a leading article writes:—"As we have said times without number the presidency of the Congress being the highest honour which it is in the power of the country to bestow upon any of its sons should as a rule be conferred not in anticipation of services to be rendered but in recognition of services actually rendered. It should on no account be conferred on a person whose views in respect of the burning questions are either uncertain or unknown to his countrymen. If these general principles are accepted Sir Ali Imam's claim for presidency becomes extremely doubtful. On the

TELEGRAMS.

other hand Mr. Ambika Charan Muzumdar though in every way eminently fitted to be a Congress president labours under the disqualification of belonging to a province which has furnished the Congress with two successive presidents. Of the remaining six most acceptable names are those of Mrs. Besant, Messrs Achariar, Hassan Imam and Mazharul Haque. But there is in our opinion, one whose claims are quite as great as if not greater than those of any of these four. We refer to Sir Subramaniam Iyer, the Grand Old Man of the Southern Presidency, who has been a congressman ever since the Congress was founded, one who enjoys a reputation for soundness, for integrity and independence which is not inferior to that of any other congressman, whose views on every public question and especially the most burning of all questions, self-government, are well known and who is held in equal esteem by Government and people. Sir Subramaniam Iyer would have made an admirable president last year. He would make an equally admirable president this year."

Welcome Rain in Lahore.

LAHORE, July 10. After close and oppressive weather for several days ending in a dust storm on Saturday night Lahore had a heavy downfall of rain on Sunday night which lasted for several hours. Nearly two inches were recorded. All dust had been cleared and the city wears fresh green appearance. There had been considerable drop in the temperature.

Death of a Venerable Lady.

FARIDKOT, July 10. The Great-Grand Mother of His Highness the Raja of Faridkot breathed her last on the night of the 6th instant. Her Highness was a very pious lady of great age and had lived under four Chiefs of the State. The funeral was attended by His Highness who had arrived by a special train from Simla and by the Superintendent of State, and other officials and gentry and a very large number of people of the State.

Burma.

Home for Juvenile Offenders.

RANGOON, July 10. The Government of Burma have officially confirmed the Salvation Army's proposals for a juvenile adult criminal institution in Rangoon, and have already generously contributed to the initial and other expenses of the institution in Lower Kemendine Road, in which, when ready, juvenile adult criminals will be received.

BRIEF TELEGRMS

Unrestricted trade with Jeddah has now been permitted.

Reports received from the mofussil show that there has been rainfall in parts of Guzarat and Kathiawar, reviving hopes for a better state of things.

The 'Daily Gazette' of Karachi is informed by the Adjutant General in India that the enquiry by General Gamble into the recent Railway trooping fatality in Sind where by a number of soldiers died of heat-stroke, is not open to the press.

Latest Telegrams.

A German Submarine.

GOES 1800 MILES.

With Mails to President Wilson.

LONDON, July 10. A German submarine has arrived at Baltimore with a valuable cargo of dyestuffs. Twenty miles off the coast she was chased by British and French cruisers and they delayed her arrival for four days.

NEW YORK.—The Submarine is called "Deutschland". She left the German port on June 23rd under Captain Kaing with a crew of twenty-nine and a cargo of thousand tons, a quantity of mail and a message to President Wilson from the Kaiser.

The "Deutschland" is a Submarine of a thousand tons. She measures 300 feet by 40 and has a speed of fourteen knots at surface. She travelled eighteen hundred miles submerged. The "Deutschland" was met off Norfolk Harbour by a tug. An interesting legal position has been raised by the question of the submarine's status.

WASHINGTON.—Government circles are disposed to consider the "Deutschland" a commercial vessel and not warship but it is recognised that delicate points are likely to arise.

NEW YORK.—The "Deutschland's" Cargo was consigned to Schumacher and company, Baltimore, Agents for North German Lloyd. The manager asserts that the submarine is an unarmed merchantman. The Submarine Officer has denied that they were chased by warships and said that they saw no British or French ships.

Royal Flying Corps.

German Airmen Outclassed.

LONDON, July 10. A tribute to the work of the Royal Flying Corps on the Somme is paid by Reuter's representative at Headquarters, who says that the mastery in the air was never so completely ours. Enemy airmen have been somewhat demoralised by recent disasters, and ours have harassed the Germans to such an extent that the latter have been unable to discover where the present offensive is likely to develop. The Fokkers have been quite outclassed. The position is such that the Flying Corps is virtually unmolested now during reconnaissances, except by anti-aircraft guns.

TELEGRAMS.

Lord Esher's Appeal.

Supreme Moment at Hand.

LONDON, July 10. Viscount Esher, writing to a friend in Glasgow from France, appeals "to the workers not to waste a single hour, but to put every ounce into the scale now that the supreme moment is at hand. The game is going fast in favour of the Allies. The ball is now passed to us for a final rush. Germany must not be allowed to die a lingering death. I hope to see you soon, but not before a glorious peace is well in sight."—(Pioneer cable.)

LONDON, July 10. The capture of Bischoff is most important. It brings the French with in a mile of Peronne, which is a vital point in the German communications north and south by a great trunk road and railways, which have hitherto enabled the enemy to hurry reinforcements to any threatened part of the line.

The Indian Railway Corps.

JOHANNESBURG, July 10. The Bishop of Pretoria, writing of a two months visit to the troops in German East Africa, eulogises the work of the Indian Railway Corps in constructing a railway to Moshi. "Goodness knows," he says, "how we should have fared without it." He also pays a high tribute to the Indian troops.

French National Defence.

Confidence in Government.

PARIS, July 10. The Senate has concluded the debate on national defence, and has passed a resolution expressing confidence in Government, by 251 votes to 6.

Russia and Japan.

Effect of New Agreement.

PETROGRAD, July 10. M. Sazonoff stated, in an interview, that the Russo-Japanese agreement would enable Russia to devote all her energies to the solution of problems created by the war in the west, with the assurance that no Power would take advantage of China to carry out ambitious plans.

కేసెనరు ప్రభువు జాపక చిహ్నము
సింలా జాతె 1— కేసెనరు ప్రభువు జాపక చిహ్నము
ము నెలకొల్పవలెనని ధోల్పూరు మహారాజు గారు నూచించ
గా గావ్యలియరు, పాటియూలా, కాశ్మీరము, జమశురము, బి
కానీరు, కోట, పొన్న, జుడే, పంచమహారాజులును, భూపా
ళ తేజపురీగారును, ఇతర రాజులు, మహారాజులనుండి చందా
లు పొందెడివారు విజ్ఞాపన పత్రికములకు బంపిరి. ఈ జ్ఞా
పకచిహ్నము విషయమును రాజస్థానినిధి సామ్రాజ్య ప్రాదేశికము
య 44-వ తేదీ యొందించి నిర్ణయించుదురు.

తెంగలుపాపాంతున, సింలాకుందలి ఎలయన్సుపాపాంతున
జానికాభిమును చందాలను జనుకట్టుకొను నట్లేర్పఱునబడినది
జమశురము మహారాజు 20,600 రూలు, గావ్యలియమహా
రాజు 10,000 రూలు, ఇందూరుమహారాజు 800 రూలు,
ధార్ రాజు 2000 రూలు, జోరానవాబు 1000 రూలు,
జుంగీకానవాబు 1500 రూలు. సాదిక్ నవాబు 1000 రూ
లు, జంఖుడి జమీందారు 500 రూలు, ఆరెహిపాదలు
500 రూలు, భావనగర్, బిడగారు నరసింగగఢ దాదియా
ప్రభావగఢమహారాజులు చెరి 500 రూలు, భావనగర్మను
మహారాజి 300 రూలు, పాపూమహారాజి 2000 రూలు, న
చందాలనిచ్చిరి. భూస్వాములసంఘమునకు ధోల్పూరు రాజా
గారు గౌరవకార్యర్థంగా స్వయంపరిచిరి. చందాల విషయ
మంతయువారికి ప్రాసాదించెను.

రంగూసులో రక్షక సేనవారపరాధాశ్రయము
నేర్పఱచుట.

రంగూసు కట్టణమున కేమిండును రోమిండును దక్షిణ
భాగమున రక్షణసేనవారు నేరములుచేసి శిక్షితులయిన
వారిని చిన్నలను పెద్దలనుగూడ సన్మార్గదర్శనముగా నొన
రించుటకొక యాశ్రియమును నెలకొల్పుటకు సంసిద్ధులై బర్మా
దొరతనమువారికి విన్నవించగా వారిందుల కంగీకరించిరి.

రైలుమార్గమునకు గండ్లుపడుట.
రంగూసు, జూలై 10— శనివారము గాడు ఎండు మియో
హోలకు నడుచును రైలుమార్గమున గండ్లుపడినది తెలి
యచున్నది. మియోహోధాశ్రయము నడుమగండిని నిన్ను బాగు
చేయించిరి. రెండవవోట ములారేపటితో పూర్తియగునని తెలి
యచున్నది. ఈలోపల రాకపోకలు కేరప్పలుచేయబడినది.

కమ్మతావుల వెదచల్లునది సువాసనద్రవ్యరూపము

ఆటోమోటార్ బహు (రిజిస్టర్)

ఆటోమోటార్ బహు కలిపినది కాదు. మంగళపుష్పముల రసము. నాలుగు రిండులు
చేతిగుడ్డపై వేసికొనినవో ఎంత మనోహరముగనో యుండును. వేదతానిలయను నందుకల
కావడము కలిగించగలను

నెల చిన్న పీచా 1-1	...	0-8-0
,, మధ్యరకం ,,	...	0-12-0
,, పెద్దపీచా ,,	...	2-0-0
మంగళ కాల్దా ,,	...	0-1-0

2. పి. చార్జీ ప్రత్యేకము.

సోలుపజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

నం 155 నామామస్, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:—మెహతా పురుషోత్తం నూనా

124

నం 29, నెహ్రూజీ రోడ్, నా బంకాది నూనా, మదరాసు

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసరిల్లా

ఆనందపుర రక్తములను జంతుబాధ్యులకు కీటిమందులను మందు. ఈ రక్తము, మిశ్రమము, కండమాలును
చేసి, పాతబొట్టలను అన్ని విధములను గలను నర్మరంగమును పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తకుప్రకారిణి

28

ఈనాడు సారసరిల్లా గురించి మిమ్ముల నిర్ణయము, సహజమైనది మధ్యకత్తివను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కార్యవంధమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును
బుద్ధిమంతుడు. శరీరాలోగ్గమును గలగ జేయును. 18 రోజులవరకు మందులకు 4 బొట్టల బుద్ధిలతో అమృతము.

ప్రాప్తిరు:— పి. డి. సావంత్, ౧౪౪, కననవాడి నం ౨ బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

విన్నపము.

మృత్యుశ్రీ, ఐతము శీతారామయ్య
నాయుడుగారు మా ఆంధ్రపత్రిక వక్షమున
ప్రతినిధిగా విశాఖపట్టణ నుండలమున సం
చారము చేయుచున్నారని గౌరవ వారిని ఆద
రించి కృతజ్ఞులకు తగు ప్రోత్సాహము చేయ,
నా మండలవాసులు ప్రార్థితులు.

మనోజరు

ఆంధ్రపత్రిక.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతి ముఖ్యపట్టణము
నందును ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్త చందాదార్లను
కుదుర్చు గలిగిన యేజంట్లు కావలయును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

పోస్టుబాక్సు 212 మదరాసు

అని వ్రాసి తెలిసికొనవలెను.

వ్యవస్థాపకుడు.

తెలుగు

ఆనందవాచక పుస్తకములు

మొదటితరగతినుండి నాలుగవతరగతివరకును మాయ
ద సిద్ధముగానున్నవి. ఇవి ప్రసిద్ధి జేసిన పితామహుడు హై
స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులైన బ్రహ్మశ్రీ, కూచి నా
సింహాచలము: బి. యె; యల్. టి. గారి చేతను, పానుండి
బుద్ధిగరసింహారావు - రి చేతను రచించబడినవి. చుట్టయొ
మొదటి మూడు తరగతుల వరకు పుస్తకములను డ్రై కెక్క
గారు 1916 వ సం జూన్ నెల 6 వ తేదిన పోస్టునెంట్లు
బార్ని గెజట్టులో పాఠశాలలయందు పంపింపవచ్చునని ఆన
చుతి యిచ్చియున్నాడు. ఒక్కొక్క పుస్తకమును మిక్కిలి
మందరములైన సాహిత్యములను రంగుచుటయును నున్నవి.

ఆనందవాచక పుస్తకము, మొదటితరగతి రూ 0-2-0

రెండవతరగతి రూ 0-2-8

మూడవతరగతి రూ 0-3-0

నాలుగవతరగతి రూ 0-4-0

N.B:—ఎక్కడగొనబుక్ స్టెల్లర్స్ కు కమిషన్లుబడును.
235 ఆర్. వెంకటేశ్వర అంనుకో,

ఆనం ముద్రాల ముద్రికారులు, మదరాసు.

గ్యాల్లీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు విడుదలవుచును, వాటిని నానుచు
యెడి తరగతులను నిర్వహించు మోటారుబండ్లు ఎల్లవి నజా
బుతో యేర్పాటుచేయు యేర్పాటుచేయునో అని ఇతి
యోజనపుడు స్వల్పముగానేయు రిశేరులను యాచుంజేయు
ల్ల అభ్యాసభూమికముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్
కోశవల్ల శిక్షించబడును. ఇది రెండు మాసములతో శిక్షించి
శిష్యులకు మోటారుబండ్లను లై సెన్సు యిప్పించి వంతుబడును.
బంతులకు పీను 40 మాసాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిగొనుట చాలై నెల 1వ తేదీ నుండి ప్రారంభమగును
గొనుట: చేరదలచిన విద్యార్థులు జూన్ 31 వ తేదీన గాని
కంటకు ముందుగాని దరఖాస్తులు చేసికొనవలయును. పాజ
చారి విద్యార్థులు కోరినవో నివసించుటకు కావలసినవిధము
కు క్రింద మడవారిండువారికి ప్రాప్తికలును.

41) గ్యాల్లీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

ప్రకటన ధర వివరములు.

కోట్టుప్రకటనలు, వేలం నోటీసులు, మ్యూసి
సిపలు ప్రకటనలు వగైరాలు వంక్రికి 0-3-0
వంతునను, స్వలాభ ప్రకటనలు వంక్రికి 0-4-0
వంతునను సంఘసంస్కరణ విషయములు; వివా
హములు, జనన మరణాది విషయములు, ఇత్యా
దులు వంట్టుల 0-2-0 వంతునను చార్జి చేయబడును.
వంక్రికి లెక్కకు రాని ప్రకటనలు అంగుళము
నకు తడవకు 1-0-0 వంతున చార్జి చేయబడును.

రూపాయ చార్జీకి తక్కువ ప్రకటనలు బిహు
కొనబడును.

బేషధముల విషయమైన ప్రచురణములు
సీటి కామ్యము కాని భాషలో వ్రాయబడి
వలెను. లేనిచో సంపాదకీయ సవరణములను
కోరుదును.

కోట్టుప్రకటన ధరల వివరములు తెలియ గోరు
వాకు ఈ దినప విలాసమునకు వ్రాసి తెలిసి కొన
వలయును.

ప్రకటన కాభ్యాధ్యక్షుడు

ఆంధ్రపత్రిక,

బాక్సుబాక్సు 212 మదరాసు.

ఇండియన్ బాంకి (లిమిటెడ్)

ఈ బ్యాంక్ యొక్క ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ ఆఫీసు ఈనెల
3-వ తేదీ సోమవారము మొదలు (హైకోర్టున
కెదురుగా) వై. ఎమ్. సి. ఏ. కట్టడములో ప్రారం
భించబడును.

దయయుంచి యిటు చూడుడు

1. నిత్యకర్మాప్తము— సవ్యరాంధ్రాభియోగము. ఇందు
పాననసంధ్యావందనాది రం విషయములుగలవు. ౧-౨-౦
2. ,, గిరిభాగము సంస్కృతాంధ్రాభియోగము. ౧-౨-౦
3. క్రొత్త రక్తములు— ,, ౦-౬-౦
4. యోగవాసిష్ఠ గర్మములు— పాంధ్రాభియోగము. ౦-౨-౦
5. పాఠయోగ ప్రదీపిక— టీకా తాత్పర్యసహితము 3-౦-౦
6. యోగపాతం జలము— పాంధ్రాభియోగము. ౧-౦-౦
7. గాజయోగరత్నాకరము ,, ౨-౦-౦
8. అభివృద్ధి ద్యతాస్త్రము— తొట్టివైద్యము. వచనము. 3-౨-౦
9. చుఖైఖరి విద్య ,, ౪-౨-౦
10. రోగాలోగ్గ విశేషము ,, ౦-౬-౦
11. ఆర్థికమంత్రము— సవ్యరాంధ్రాభియోగము ౦-౨-౦
12. తీర్థశ్రాద్ధ మహాలయప్రకరణము— ,, ౦-౨-౦
13. భక్తివిజయము— వచనము, రథాగమము 3-౦-౦

వలయువారి:— మానోజరు స్వధృష్టప్రకాశిని,

407

గుంటూరు, అని వ్రాసేడి.

దంతచూరము

పండ్లపోటుకు ఆవులకు మంచిపాడుము.

ఈ దంతచూరములో కండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లనుండి రక్తము
ప్రవించుకుండును. నోట దుగ్గంధము లేక యుండును. కండ్లు ముత్యముల
వల్ల గా నుండును. అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడుచున్నది.
సర్వసామాన్యముగ అందరును వాడుటకు తగియున్నది.
కండ్లకు బలము నిచ్చును. చిగుళ్లు గట్టిపడును.
ప్రతివారము వేలకువేలు డబ్బీలు విక్రయము.
డబ్బీ 1-కి 0-2-0. డబ్బీ రూ. 1-2-0.

అమృతాంజనము డిపో, 7, తంబులెట్టిప్పి, బాద్మిలపును, మదరాసు.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

సంకలనము:— గా. హరినాథ్ శ్రీమరావు. పం. పి.

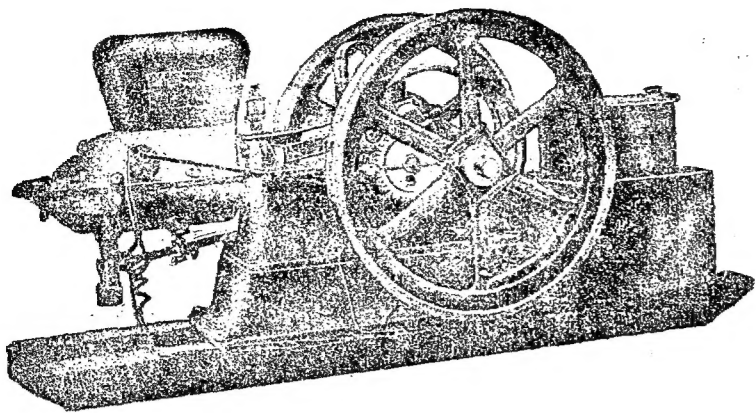
శ్రీలింగులభయము, కథలు చెడివిసిల్లు చదువుకొను
చున్నాను. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములో
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లింకు వ్రాసిన
చుండును. చందాచంద్రుల ఆరుగురినెంకు రూ. 2-0-0

అంశకూలి శేషు. ప్రాచీనములు శేషు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా ముద్రితము.

ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము.

27, 168, కాంక్షి, మదరాసు అని వ్రాయుట.

“ఆమె కో” యంత్రములు కూడ పెట్రోలుతో నడుపబడును

ఈయంత్రము నడపుటకు నీ పిల్లవాడు అయిదు నిమిషములలో నేర్చుకొనగలడు. చిన్న యంత్రసహాయము గావలసివచ్చినచోరకు ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినది. పంపులను, రంపపుయంత్రములను, బియ్యపుమరలను సోడా ఫేక్ రీలను, అచ్చయంత్రములను, మొదలగు నానావిధ యంత్రములను అద్భుతముగ నడవగలను.

కల ఆతిసులభము, పనిచేయుచుట కగు వ్యయములును చాల తక్కువ. 1½ మొదలు 6, బి హెచ్. పి. వరకు రకమువారిగా మానద్ర స్టాకులో నున్నవి. వెంటనే డెలివరీ చేయబడును. వెలులు, ఇతరవిషయములు తెలిసికొనగోరువారు దయచేసి మా కిల్లు వ్రాయుడు.

బెన్టు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్లు, ఇంజనీరింగు డిపార్టుమెంటు,
పోస్టుబాక్సు నెం 63, మదరాసు

327

బంగారు పతకములను

మద్రాసులోను కలకత్తాలోను ఆయుర్వేదీ యాషధ ప్రదర్శనములయందు నిచ్చిరి.

జాండూ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు

లేహములు, బిళ్లలు, మాత్రలు మొదలగునవి యన్నియు శాస్త్రోక్త ప్రకారమున సిద్ధపరుచుదురు. వెలపట్టిక కై వ్రాయుడు. ఒకసారి చూచిన సంగతి తెలియును.

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురిలోను చెన్నపురి రాజధానిలోను ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
 388 The Aurvedic Pharmacists.
 Elphinstone Road, Bombay, 13.

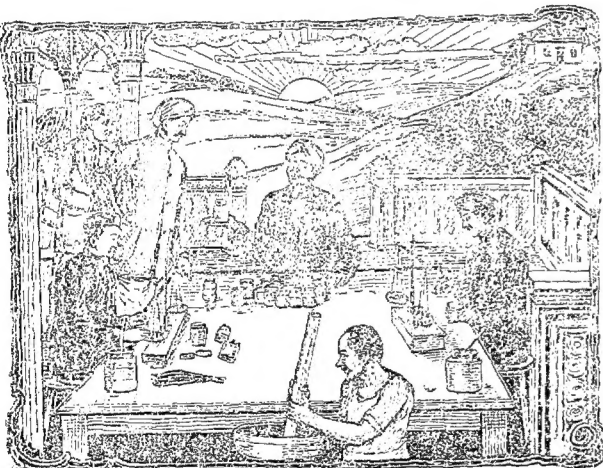
వైద్యవిద్య

దీనియందు మొదలుగ వైద్యబోధనలు నిండియున్నవి. 144 పుటలుగల పుస్తకము మీ యింటివద్ద ఏ కచ్చులులేక పోనీజి భుజ్యులు కూడ తక్కువ యిచ్చింపబట్టువుంటుంది. తీసికొనుటకు స్వములేదా? నేడే ఒక పుస్తకమునకు వ్రాయుడు. రాజవైద్య నారాయణ శిరోవణి, 188 20, వై బాబజాండుడు, మద్రాసు.

150 పుటల పుస్తకము డివిజము

ఆరోగ్యమును కాల్పనమును పొందుట స్వాభావికమైనది. విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆయుర్వేదవిధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. సోస్టు చార్జియు మీమే భరించుకొనవలయును. వెంటనే వ్రాయుడు. 219 వైద్యశాస్త్ర ముదేశికంకర్ నోవించడే, ఆంధ్రపత్రికాపాఠశాల, 157, బాడ్య, మదరాసు.

(Baron & Co)

ప్రతిపదమున ద్వానుబంధి 1-కి ర. 0-4-0 డౌక్ బుడ్లకు ర. 2-8-0 మొదటితరం సాదాశ్శృంగ శేరు 1-కి ర. 0-14-0 రెండవతరం శేరు 1-కి 0-12-0

బ్యారన్ అండు కంపెనీ

వా మేలైన సువాసన పొడి, నాదానస్యము. మేము తయారుచేసెడి స్వచ్ఛ శ్రేష్ఠతరమైన పొడిగాకే లేదు, అపువధ మూతికల్గినప్పుడు నాదానస్యములచేరిన పుణ్యబడినది. ఇది శిరోభారమును, ఒంటి కలనోష్ఠి, నీన, శిర్ష, నడికొలు, ముఖస్థి, వైకడ, ఇత్యాది శిరోగోళములకు ఆజీలగా కదుర్చుచున్నది గాక, యిదియువయోగించుచున్న, శరీర క్షతావలంబ, బుద్ధిప్రకాశము, శరములకు ఉత్సాహము కలుగును. ఇది ఒకతూరి యిదియొందినవారు ఇతర నశ్యములను ఆపేర్చించును. సర్వజనుల యిదియొగ నిమిత్తమై ఈ నశ్యమును సామాన్య ధరకే విక్రయించుచున్నాము. దీనిని ఒకతూరి పరిశీలించి దీనియొక్క ముగింపులను గ్రహించువారునని మాయొక్క కోరిక.

బ్యారన్ అండు కంపెనీ, 18 య. సెక్సెంట్లైట్ బీచ్, మదరాసు.

మోహి నీలైలము

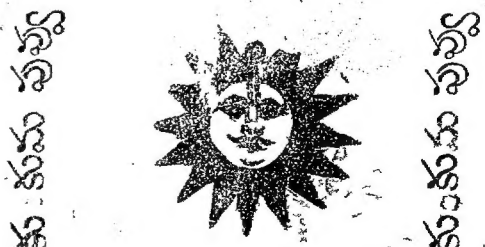
5 తులముల నూనె గల నీసా 1-కి 0-12-0. వి. పి. చార్జ్ కేలు.

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు ఉపయోగమైనది. ఇది మనోహరశ్రమజేయు విద్యార్థులు, బ్రేదర్లు, ఉద్యోగస్థులు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర నిచ్చి విశ్రాంతి కలుగజేయును. మందల మోహాలావణ్యములకు సాధకు కురులను మనోహరముగ పెంచి కాచాడగలదు. ఇది వెన్నములకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమైనవల్ల విరింగుకలిగించి శిరస్సునకు చలువబుట్టించి, మెదడునకు శ్రోత్రసంపునగూర్చి, మనోహరమైన సువాసనగలిగి యిండును. ఈమోహిని తైలము అనేక సువాసనల వస్తువులతోడ నూతనముగా తయారు చేయబడియున్నది. తలయందుండు వెన్నను గ్రహించుట పురుగులను నశింపజేయుగల తైలమిది యొక్కటియే.

అమృతాంజనం దీపో, రి, తింబుశెట్టిపేటి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమున నిర్మలమునగు కుంకుమపువ్వు మాపద్ధ దొంకును కొనువారు సూర్యమార్కులు గనునింపుడు కరస్పా డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును —

25 నారాయణ చింతా రేషం...
 25 నారాయణ చింతా రేషం...